

ARBEIDERNES
FAGLIGE LANDSORGANISASJON

PROTOKOLL

OVER

REPRESENTANTSKAPETS FORHANDLINGER

I DAGENE 25.-26. APRIL 1934

Optat ved
journalist Erling Lian

OSLO 1934
ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

ARBEIDERNES
FAGLIGE LANDSORGANISASJON

PROTOKOLL

OVER

REPRESENTANTSKAPETS FORHANDLINGER

I DAGENE 25.—26. APRIL 1934

Optatt ved journalist Erling Lian

OSLO 1934
ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Saksregister.

	Side
Møtets åpning	3
Navneoprop	3
Vedtagelse av dagsorden og forretningsorden	5
Konstituering	6
Tegning av andel i Youngsgaten 11.	7
Voteringen	10
A. F. L.s garanti for Arb. Aktietrykkeri og «Arbeiderbladet», låneandragende i Arbeidernes Landsbank A/S.....	10
Innstillingen	22
Sekretariatets beslutning om representasjon ved Arbeidskonferansen i Genf 6 timers dagen	13
Rapport fra revisor Torjus Graver	43
Eventuelt — Tidspunktet for fagkongressen	19
Ekstrakontingent i anledning tariffoppgjøret i 1935	20
Forslag til endringer i Arbeidstvistloven, herunder lovfestede avstemningsregler over meglingsforslag	22, 37
Strek og dog ikke strek	39
Tidsbegrensning og strek forkastet	42
Redaksjonskomité nedsettes	42
Redaksjonskomitéens innstilling	46
Eventuelt. — Boikott av tyske varer	43
Avslutning	47
Beslutningene	47

Person- og taleregister.

Aase, I. B., 40.	Kregnes, Olaf, 45.
Abrahamsen, Olaf, 5, 43, 46.	Lie, Trygve, 32, 40.
Arntzen, A. H., 10, 12.	Madsen, Alfred, 8, 21, 37.
Ask, Aron, 20.	Marthinsen, Øistein, 17.
Aune, Nils, 6.	Martinsen, Erling, 45.
Beck, Ole, 18.	Nielsen, Valdemar, 40.
Berg, Jens, 19.	Nordahl, Konrad, 11.
Birkeland, Anders, 5.	Næss, Nic., 16.
Bratvold, A., 37.	Olsen, Ambrosius, 5, 13, 16, 42.
Buland, Ludv., 39.	Olsen, Arthur J., 16.
Børsum, H. L., 20.	Olsen, Ingvald, 15, 36.
Eriksen, Hans, 11, 17, 19.	Olsen, Halvard, 3, 5, 6, 11, 14, 21, 24, 39, 41, 43.
Fladeby, Hans, 46.	Råen, Alb., 42.
Gjesteby, Omar, 45.	Sandvold, Kristian, 12, 42.
Graver, Torjus, 19.	Steen, stortingsmann, 30, 39.
Gundersen, A. E., 5, 13, 17, 21, 36, 42, 44, 45.	Torp, Oscar, 9, 12.
Henriksen, Torbjørn, 7, 12, 18, 21, 35.	Tranmæl, Martin, 15, 21, 34.
Hindahl, Olav, 6, 36.	Volan, Elias, 3, 6, 13, 15, 20, 31, 47.
Johansen, Eugen, 17.	Wold, Martin, 34, 38.
Johnsen, John, 45.	

Møtets åpning.

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons *representantskap* samledes onsdag den 25 april 1934 klokken 11 formiddag i den store sal i Folkets Hus i Oslo.

Efter at møtet var fotografert slo formannen, *Halvard Olsen*, til lyd og ønsket representantskapets medlemmer velkommen og erklærte møtet for satt.

Navneoprop.

Derefter blev navneoprop foretatt ved sekretæren, *Elias Volan*. Følgende representanter var til stede:

Arbeidsmandsforbundet: Ole Beck, Foldalsgruben, Simon Simonson, Kristiansand, Konrad Botten, Follingfors.

Baker- og Konditorforbundet: Johan Nygård, Oslo.

Barber- og Frisørsvennenenes Forbund: Erling Martinsen (frav.).

Bokbinder- og Kartonasjeforbundet: Øystein Marthinsen, Oslo.

Bygningsarbeiderforbundet: I. B. Aase, Olaf Kregnes, Trondheim, Haakon Hansen, Stavanger, Peder Framnes, Oslo, Olaf Klippenberg, Kongsberg.

Norsk Centralforening for Boktrykkere: Oscar L. Ottersen, Oslo, Halfdan Wigaard, Oslo.

Formerforbundet: Ludv. Johansen, Oslo.

Guldsmedarbeiderforbundet: Nils Hæggland, Oslo.

Handels- og Kontorfunksjonærarbeiderforbundet: Alb. Råen, Oslo, Omar Gjesteby, Oslo.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet: P. Aasvestad, Oslo, *Høvleriarbeiderforbundet*: John T. Lausnes, Namsos, Hans Eriksen, Oslo.

Jern- og Metallarbeiderforbundet: Josef Larsson, Oslo, Ivar Eriksen, Gjøvik, Olaf Abrahamsen, Holmestrand, Aug. Pedersen, Fredrikstad, Gjert Broch, Stavanger.

Jernbaneforbundet: Ludv. Buland, Oslo, John Skårvold, Trondheim, Thore Olsen, Hamar.

Kjemisk Industriarbeiderforbund: Ambrosius Olsen, Rjukan, Kristian Sandvold, Slemmestad, Jørgen Løvdahl, Odda, Gottlieb Thomasen, Kristiansund.

Kjøttindustriarbeiderforbundet: Lars Evensen, Oslo.

Kommuneforbundet: Oskar Karlsen, Oslo, Eugen Johannessen, Oslo, Karl Furuskjæg, Bergen, John Alstad, Trondheim.

Litografisk Forbund: Forfall.

Lokomotivmannsforbundet: Robert Lund, Oslo.

Sjømannsforbundet: A. Birkeland, Oslo.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet: Jens Berg, Oslo, Johan Hoff, Oslo, Mathias Larsen, Stavanger.

Papirindustriarbeiderforbundet: Anton Tandberg, Modum, Abraham Siljan, Skottfoss, Kristian Martinsen, Sarpsborg, Bernh. Haugan, Ranheim.

Postforbundet: O. L. Strøm, Oslo.

Skinn-, Lær- og Gummiindustriarbeiderforbundet: Johs. P. Nilssen, Oslo.

Skog- og Landarbeiderforbundet: Martin Liengen, Oslo, Ole H. Leknes, Namdalseid, Evald Nilssen, Sande.

Skotøiarbeiderforbundet: A. E. Gundersen, Oslo, H. Winge, Oslo.

Beklædningsarbeiderforbundet: Witalis Andersen, Oslo, Rudolf Eriksen, Oslo.

Stenindustriarbeiderforbundet: Valdemar Nilssen, Oslo.

Tekstilarbeiderforbundet: Ingvald Olsen, Oslo, Hjalmar Namslo, Ytre Arna.

Telegraf- og Telefonforbundet: Arthur Ruud, Oslo.

Transportarbeiderforbundet: Hans Fladeby, Oslo, Josef Collier, Skien, Georg Sørbo, Bergen, Olaf Bruås, Trondheim.

Treindustriarbeiderforbundet: Chr. Systad, Oslo.

Tobakkarbeiderforbundet: O. Boberg, Oslo.

Arbeiderpartiets Presseforening: Hans Amundsen, Oslo.

Oslo og Omegns faglige Samorganisasjon: Gunnar Disenåen, Oslo, Rolf Olsen, Oslo.

Bergens og Fylkenes faglige Distriktsorganisasjon: Nils Hansen, Bergen, Sverre Nilssen, Odda.

Trondheim og Fylkenes: Nils Aune, Trondheim, Adolf Holm, Namsos.

Østfold faglige Samorganisasjon: Johan Karlsen, Klevfoss, Sarpsborg, Carl J. Andresen, Moss.

Buskerud: Floritz Gundersen, Hønefoss, A. H. Arntsen, Drammen.

Akershus og Opland: Martin Smeby, Fall i Søndre Land.

Hedmark: Martin Wold, Hamar.

Telemark: John A. Johnsen, Skien.

Vestfold: Arthur J. Olsen, Sandefjord.

Vest- og Aust-Agder: Albert Karlsen, Arendal.

Rogaland: Nils Norheim, Stavanger.

Møre: R. Kristensen, Ålesund.

Nordland: O. Sandvik, Narvik.

Troms og Finnmark: A. Antonsen, Kirkenes (fraværende).

Av Sekretariatet møtte: Halvard Olsen, Alfred Madsen, Elias Volan, H. L. Børsum, S. Forbord, Torbjørn Henriksen, Olaf Hindahl, Halfdan Jønsson, Konrad Nordahl, O. Sporpind, Martin Tranmæl, P. H. Vestad og Johs. M. P. Ødegård.

Den juridiske konsulent: Trygve Lie.

Revisorer: Anders Øie og Alfred Nilssen.

Den faste revisor: Torjus Graver.

Videre møtte som innbudt formannen i Det norske Arbeiderparti, Oscar Torp.

Videre møtte følgende av partiets representanter i Stortingets sosialkomité: Helga Ramstad, Nils Steen, Johs. Bergersen og Alfred Madsen.

Dagsorden.

Halvard Olsen: Sekretariatet har innkalt til dette møte og har opsatt følgende dagsorden:

1. Landsorganisasjonens økonomiske stilling.
 - a) Tegning av andel i Youngsgaten nr. 11.
 - b) Landsorganisasjonens garanti for Arbeidernes Aktietrykkeri og «Arbeiderbladet»s låneandragende i Arbeidernes Landsbank A/S.
2. Sekretariatets beslutning om representasjon ved Arbeidskonferansen i Genève.
3. Forslag til endringer i arbeidstvistloven, herunder lovfestede avstemningsregler over meglingsforslag.
4. Rapport fra revisor Graver.

A. E. Gundersen: Vi må kunne få et punkt eventuelt, hvor vi f. eks. kunde behandle spørsmålet om nødvendigheten av å holde kongres i år. Jeg vil nemlig stille forslag om utsettelse av kongressen.

Halvard Olsen: Sekretariatet har fattet beslutning om å holde den i oktober.

Olaf Abrahamsen: Det er det samme som Gundersen at vi bør få et punkt eventuelt, hvor vi må kunne behandle de forslag som vi sist hadde oppe, nemlig om boikott av tyske varer.

Ambrosius Olsen: Jeg vil spørre om det ikke går an å ta op et forslag om 6 timers dagen under punkt 2.

Halvard Olsen: Jeg skulde gå ut fra at det var anledning til det under punkt 2.

Olaf Abrahamsen: Under et punkt eventuelt bør vi kunne opta det av mig nevnte.

Halvard Olsen: Vi setter op et punkt 5: Eventuelt, hvor vi behandler boikotten av tyske varer og spørsmålet om tidspunktet for kongressen.

Anders Birkeland: Jeg vil advare mot det. Får vi et slikt punkt blir det vilkårligheter. Da vil man bare klegge ut nye forslag.

Halvard Olsen: Jeg vil slå fast at det gjelder bare de 2 punkter som av Gundersen og Abrahamsen nevnt.

Votering: Den opsatte dagsorden ble vedtatt med de nevnte forandringer.

Forretningsorden.

Følgende *forretningsorden* blev enstemmig og uten debatt vedtatt:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Intet må meddeles offentligheten uten fra sekretariatet.

2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 3 ganger i samme sak. Undertagen for innledningsforedrag begrenses tiden til 10 minutter første og 5 minutter annen og tredje gang. Til forretningsorden gis ordet bare 1 gang og høist 1 minutt til hver sak. For øvrig kan stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan optas efter at det er besluttet strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen opsatte saker, kan ikke behandles.
4. Alle beslutninger avgjøres med almindelig flertall. I tvilstilfelle eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneprop.
5. I protokollen innføres kun forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger. Protokollen opleses ved hvert møtes begynnelse, og for siste møte ved dets avslutning.

Halvard Olsen: Vi har gitt en del presse menn fra Arbeiderpartiets presse adgang. Men det er ikke adgang til å gi noget referat ut over det som er godkjent av sekretariatet.

Olav Hindahl: Er det ikke nok når formannen og dirigenten ordner det?

Halvard Olsen: Vi skal nok ordne det på beste måte.

Konstituering.

Til *dirigenter* blev enstemmig valgt *Torbjørn Henriksen* og *Valdemar Nielsen*.

Til *sekretærer* blev valgt likeledes enstemmig *Elias Volan* og *Olav Hindahl*.

Torbjørn Henriksen overtok nu dirigentplassen.

Volan: Sekretariatet har anmodet Lie om å utarbeide en juridisk betenkning om avstemningsreglene over meglingsforslag. Det mente vi representantene skulde se; men ikke slik at de kan ta det med sig. Det vil bli utdelt i nummerorden og inndratt når møtet er ferdig.

Nils Aune: Det var et spørsmål i forbindelse med denne betenkning. Det har vakt forbauselse hos oss hvordan selve sekretariatets behandling kommer til borgerpressens kunnskap. Jeg forstår derfor ikke dette hemmelighetskremmeri her. I arbeiderpressen får vi ingen orientering herom. Men det er rart at det til stadighet i borgerpressen kommer meddelelse om hvad som behandles i våre organisasjoner.

Halvard Olsen: Jeg formoder det siktes til en artikkel i «T. T.» for mandag. Jeg var ikke forbauset for såvidt som jeg hadde lest det i «Arbeideren» lørdag. Mener man «Arbeideren» med borgerpressen så er forholdet klart. Vi hadde et felles forbundsstyremøte hvor jeg redegjorde for saken og derfra er det kommet til kommunistpressen.

Dermed sluttet denne debatt og man gikk videre.

Punkt 1 a: Tegning av andel i Youngsgaten 11.

Næste sak var dagsordenens punkt 1 a: *Tegning av andel i Youngsgaten nr. 11.*

Torbjørn Henriksen: Folkets Hus er blitt sprengt i de senere år og det har vært planer om påbygging etc., men det har vist sig ikke å være nok til å skaffe de nødvendige lokaler som må til. Vi har derfor måttet se at mange fagforbund har måttet skaffe sig lokaler i private leiegårder. Som bekjent hadde vi en brand her i 5. etasje — i denne fløi vi nu holder møte og planer er vedtatt om en utvidelse av denne fløi med påbygging til 7 etasjer. Det vil dekke noget av det sterkeste behov, men det er ikke nok. Samvirkende Fagforeninger har derfor vært ute efter den hjørnegård hvor automaten ligger. Tidligere var den imidlertid for kostbar. Imidlertid har man nu tilbudt den for 600 000 kroner. Arealet er vel 800 kvadratmeter og det bebyggede areal 700 kvadratmeter. Gården gir nu 58 000 kroner i leieinntekt. Man har undersøkt alle forhold og må kunne si at prisene ikke er for høie og heller ikke for lave. Videre har gården bygningsteknisk vært gjennomgått av formannen for Bygningsarbeidernes Boligproduksjon, som mener at det vil medgå 25 000 kroner til reparasjoner og istandsettelser. Vi har også foretatt undersøkelse av grunnen, som viser at gården ligger på en flåte og at det ingen fare er for grunnforholdene. Det har vært underhandlet med eierne og vi fikk 2 alternativer. Det første om å kjøpe den for 590 000 kroner med automaten. Det annet alternativ går ut på 565 000 kroner mot at eierne får fremleierett i 10 år av automaten. Bryggeriet som eier gården, var villig til å ta en 3. prioritet på 100 000 kroner. De har tidligere en 3. prioritet på 57 000 kroner og den vilde de forhøie til 100 000 kroner; hvorpå de har betinget sig 5 pct. De er videre villig til å betale samme leie som nu for automaten med 20 000 kroner pr. år og er villig til å forhøie sin 3. prioritet til 125 000 kroner. Det er fastsatt gesimshøide. Videre er regulert i strøket Ibsengaten og Torvgaten. Vi mener det er av overordentlig stor interesse for arbeiderbevegelsen den regulering av strøket som er bestemt. Det vil enn mer enn hittil bli et centrum i byen. Samvirkende Fagforeninger har besluttet, når man nu har denne anledning, å benytte sig av det og erverve eiendommen for organisasjonen. Vi kom til det resultat at skulde vi kjøpe gården måtte hensikten være å drive den så forretningsmessig som mulig og at man så i sin tid rev den ned og bygget nytt. Vi vil her få gode byggearealer, tidsmessig og lyst. Og vi kunde ved dette få de fagforbund som nu leier utenfor huset tilbake igjen. Samvirkende Fagforeningers representantskap anbefalte at fagorganisasjonen sikret sig denne gård; men det maktet vi ikke, da den besluttede utvidelse og påbygging av huset koster ½ million kroner. Det skal vi klare; men mer klarer vi ikke. Samvirkende Fagforeninger anbefalte derfor at man laget et andelsselskap — Youngsgaten nr. 11 — og at Samvirkende, A. F. L. og Oslo Arbeider-samfund gikk sammen og tegnet andelsselskapet med 50 000 kroner hver og under den forutsetning at det blir rentebærende. Ved sakens behandling i vårt representantskap hadde man forhandlet med Oslo Ar-

beidersamfund, som fant at det var vanskelig å klare å legge ut 50 000 kroner. Samvirkendes representantskap besluttet da at selv om Oslo Arbeidersamfund ikke kunde bli med så måtte vi og A. F. L. gå inn for dette og sikre oss gården for organisasjonen. På grunnlag herav sendte Samvirkende representantskapets beslutning til sekretariatet og det nedsatte en komité bestående av Volan, Hindahl og Nordahl som innstilte følgende:

«1. Landsorganisasjonen går inn som andelshaver i et selskap som overtar eiendommen. Landsorganisasjonen tegner andel for kr. 50 000 — femti tusen kroner.

2. Sekretariatet henstiller til De samvirkende Fagforeninger å søke leiekontrakt for automaten sluttet for 5 år, med rett til for bryggeriet å fornye kontrakten ytterligere 5 år forsåvidt nybygging ikke skal finne sted etter 5 års forløp.

3. Sekretariatet forutsetter at man søker å skaffe forbundene lokaler i det nye hus som forutsettes bygget på tomten, slik at fagorganisasjonens administrasjon så vidt mulig kan samles i Folkets Hus.

4. Forsåvidt sekretariatet mener ikke å kunne binde 50 000 kroner av Landsorganisasjonens midler i foretagendet, søker sekretariatet et lån, stort 50 000 kroner optatt i et eller flere av forbundene mot en rente som motsvarer almindelig sparebankinnskudd.»

Sekretariatet har enstemmig innstillet å anbefale for representantskapet å kjøpe Youngsgaten nr. 11 for den billigste pris, nemlig efter alternativ 2.

Alfred Madsen: Sekretariatet bad mig igår om å gi en økonomisk oversikt. Regnskapet for 1933 er ferdig, men ikke helt avsluttet. Den ordinære kontingent innbragte 1 175 400 kroner; en økning av 115 000 kroner fra 1931. Det er den høieste kontingent Landsorganisasjonen har fått inn gjennom årene. Ekstrakontingenten ifjor innbragte vel 85 000 kroner; en del forbund skylder enda ekstrakontingent fra 1931 og 1932. Landsorganisasjonens utgift på konflikter i 1931 var rundt regnet $5\frac{1}{4}$ million kroner og for forbundene en utgift av ca. 12 millioner. Den ordinære streikeunderstøttelse beløp sig i 1933 til 292 000 kroner. Samorganisasjonene har fått 139 675 kroner. Til rettssaker er anvendt 42 000 kroner mot 32 000 kroner i 1932. Arbeidernes Oplysningsforbund har fått 39 000 kroner mot vel 27 000 kroner i 1932. Med hensyn til status er den opført med en samlet sum av 1 282 000 kroner. Talt har vi 649 000 kroner utlånt, hvorav ca. 545 000 kroner må avskrives. Det er utbetalte lån som vi neppe får igjen. Stillingen hvad formuen angår skulde være 285 000 kroner gunstigere enn året forut.

Jeg er stemt for å støtte Torbjørn Henriksens forslag om å tegne 50 000 kroner. Samvirkende Fagforeninger har alltid svart sine forpliktelser. Dertil kommer at det er ikke nogen risiko ved dette kjøp. Vår garantiprotokoll viser nu at efter nedskjæringen har vi igjen 553 000 kroner. Av dette er omkring 250—275 000 kroner å anse som tapt. Man må kunne si at Landsorganisasjonens stilling er forbedret, men vi har ikke meget igjen. Og for det tilfelle det såkalte russelån skal betales er stillingen vanskelig. I tilfelle en ekstrakontingent av 50 øre

for helt- og 25 øre for halvtbetalende vil det efter tidligere beregninger innbringe omkring 40 000 kroner i uken.

Oscar Torp (til dagsordenens punkt b): Spørsmålet om utvidelse av «Arbeiderbladet» er jo et spørsmål for den samlede arbeiderpresse. «Arbeiderbladet» stilling vilde ha vært den, hvis den ikke behøvde å sørge for den øvrige arbeiderpresse, at den hadde klart sig selv. Vi har måttet dekke driftsunderskudd og dertil kommer at det har vært en sterk teknisk utvikling av arbeiderpressen. «Bergens Arbeiderblad» kostet oss mellom 350 000—400 000 kroner; likedan «Arbeider-Avisen» i Trondheim. Partipressen utenbys har således kostet adskillig mer enn det «Arbeiderbladet» har hatt i overskudd. Det har dels vært for å dekke kjøp av maskiner og til dekning av driftsunderskudd. Vi har imidlertid tatt for oss hvert eneste distrikt hvor vi har avis, og undersøkt den økonomiske basis for våre presseorganer. Når vi har tatt alle partiets aviser og gjort op i et regnskap så har vi i alle år hatt et underskudd. 1933 viser dog hel og full balanse. De store aviser som tidligere krevet store uttelling, har siden 1933 som «Bergens Arbeiderblad» et driftsunderskudd av 10 000 kroner. Men da har de ikke tatt med det bidrag de fikk til utgivelse av valgavisen. I «Arbeider-Avisen» har vi praktisk talt balanse. I Telemark har det vært vanskeligst. Fra 1927 og til idag har «Sørlandet» kostet 127 000 kroner. Og det morsomme er at den i 1933 hadde et ganske bra overskudd. I «1ste Mai» gikk vi den annen vei og skar ned på alle utgifter. Men det var intet som var mer feil enn det. Derfor måtte vi se å sette bladet i den stand at det kunde konkurrere med de andre. Ifjor hadde de 7 000 kroner i nettooverskudd efter at avskrivninger var foretatt. Flere av avisene i Nord-Norge har vi også hatt vanskeligheter med. Det er egentlig *driften* av avisene som har kostet. Med et beløp av 55 000 kroner pr. år vil vi kunne klare å holde hele den utenbys presse gående. Det er en 4—5 aviser som er særlig vanskelig stillet og som krever større støtte, og så har vi de mange andre som hangler igjennem; men som trenger et lite tilskudd nu og da. Jeg nevner dette som begrunnelse for «Arbeiderbladet»s utvidelse. Bladet har steget i oplag og avisen i sig selv er øket sterkt. Vil vi at avisen fortsatt skal utvikles *måtte* vi gå til det skritt som vi nu står overfor. Den presse vi da skulde ha kunde ikke gå i Folkets Hus. Ved forhandlinger med Folke-teatret opnådde vi en leiepris av 26 kroner pr. kvadratmeter. Hvad selve innkjøpet av maskinen angår mente vi det var best å ta i slik med engang at vi ikke behøvde å fornye mere på mange år. Vi har ment å kjøpe en rotasjonspresse som er på 64 sider og slik at man kan kjøpe et agregat til med 16 sider om nødvendig. Det oplag vi har idag bruker vi 1 time til å trykke. Rotasjonen koster 480 000 kroner, støperiet 60 000 kroner og til andre maskiner 18—20 000 kroner. Men vi skulde da tro at man ikke skulde behøve noget mer på 15—20 år. I alt er det til flytning, utvidelser etc. beregnet 1 200 000 kroner. Vi har tatt denne utvidelse uten å ha nogen penger i kassen. I Oslo Arbeiderpartis representantskap har de alltid krevet at «Arbeiderbladet» skulde avsette av sitt overskudd til nye utvidelser. Men hvis man skulde være så egoistisk og ikke støtte den utenbys presse av overskud-

det så hadde det ikke sett rart ut med den utenbys presse. Foruten «Arbeiderbladet» har hatt overskudd, så har også Arbeidernes Aktietrykkeri hatt overskudd. Selv om beløpet ser høyt ut har vi våget oss til dette skritt. Vi har kjøpt det på kreditt, hvorav $\frac{1}{3}$ skal betales ved bestilling, $\frac{1}{3}$ ved skibning og $\frac{1}{3}$ ved maskinens montering. Vi har for flere av disse maskiner søkt å få en finansiering over flere år, 5—10 år. Og vi har også søkt forskjellige banker om finansiering og har ikke fått nei. Fra bankmessig synspunkt synes man ikke det er umulig; men det er betingelser knyttet til disse banker som partiet ikke kan gå med på. Vi har også pleiet forhandlinger med Arbeidernes Landsbank og jeg har inntrykk av at det er 2 ting som vanskeliggjør den. Først at banken med sin aktiekapital er for liten og at man derfor ikke kan hefte sig så sterkt overfor en enkelt kunde. Under forhandlingene med Arbeidernes Landsbank har jeg pekt på økede inntekter, som følge av utvidelsen. 5 000 nye abonnenter vil gi over 100 000 kroner. Videre har jeg nevnt en økning av kontingenten av 10 øre pr. uke og vi har også i forbindelse med bladets 50 års jubileum vært inne på å få 50 øre i 10 uker av medlemmene. Vi søkte banken om 1 million for å løse ut alle de firmaer vi nu er bundet av. 228 000 kroner er betalt. Av disse er 145 000 kroner lånt i Arbeidernes Landsbank. Alt i alt skulde det gjelde å sette banken i stand til å gi et lån på 400 000 kroner og at man beholdt sin kassakreditt på 175 000 kroner, i alt 575 000 kroner. Man kunde beslutte at de 5 øre som partiet får, blir innbetalt til banken. Da vilde man i løpet av 5 år ha betalt 375 000 kroner.

Arbeidstiden fastsettes.

Efter forslag av *dirigenten* blev det besluttet at middagspausen for dagens møte blev satt fra 2—3½ og at møtet imorgen holdtes fra 10—2 og fra klokken 4 og utover.

Tegning av andel i Youngsgaten nr. 11.

Ingen forlangte ordet til dagsordenens punkt 1 a om tegning av andel i Youngsgaten nr. 11.

Votering: Sekretariatets innstilling blev vedtatt mot 1 stemme.

Punkt 1 b: Landsorganisasjonens garanti for Arbeidernes Aktietrykkeri og „Arbeiderbladet“s låneandragende i Arbeidernes Landsbank A.s

Næste sak var dagsordenens punkt 1 b: *Landsorganisasjonens garanti for Arbeidernes Aktietrykkeris og «Arbeiderbladet»s låneandragende i Arbeidernes Landsbank A/S.*

(*Oscar Torp* hadde sitt hovedinnlegg om dette punkt, som man allerede har sett under forrige saks behandling.)

A. H. Arntzen: Efter den redegjørelse Madsen gav om Landsorganisasjonens økonomiske stilling og formuen er vi klar over at det er fiktive verdier, helst ikke verdier. Det er da all grunn til å spørre om hvordan medlemmene vil ta det at deres kontingent som skal brukes

til andre formål, således blir låst fast. Medlemmene vil komme til å steile. Det høres bra ut med denne millionplan, men det ser ut til at man fremdeles mener å være oppe i høikonjunktur. Vi ser også at Arbeidernes Landsbank ikke stiller sig imøtekommende overfor låneandragender fra arbeidere som f. eks. står i ferd med å bygge. Og hvis banken skal gå inn for dette, så vil den ikke klare de oppgaver den egentlig skal skjøtte. Det er gitt en oversikt over at Landsorganisasjonen er god bare for 3 kroner pr. medlem. Jeg tror ikke det er riktig at man da belaster Landsorganisasjonen med denne garanti. De får heller gå inn for en ekstrakontingent i partiet.

Hans Eriksen: Jeg hørte med oppmerksomhet på Madsen. I 1933 er det innbetalt en forholdsvis større kontingent til Landsorganisasjonen enn ellers. Det er riktig det. Men ser man på forbundene så er de blitt så meget fattigere som de penger Landsorganisasjonen har fått mere. Man har betalt mere enn man har fått inn. Når jeg stemte mot det første forslag så er det fordi jeg ser det i sammenheng også med dette. Dertil kommer at man vil binde fast det som skulde gå til opplysningsvirksomheten. Det var ikke kongressens mening. De penger skulde brukes utover landet. Man taler om en ny ekstrakontingent og det i disse tider, hvor arbeiderne faktisk sulter. Samtidig som man sier at ekstrakontingenten skal benyttes i anledning tariffoppgjøret næste år, så skal man binde sig til dette. Jeg kan ikke være med på det. Mitt forbund står svakt. Forholdet for mig er det at slik som det ligger an utover landet, så kan vi dessverre ikke hjelpe her, selv om man gjerne vilde.

Konrad Nordahl: Jeg finner det uheldig og beklagelig at det ikke foreligger noget forslag her. Jeg forstår at det av de penger, som går til presse- og opplysningsvirksomheten som skal betales til banken. Man vet jo ikke hvad kongressen vil gjøre videre med den kontingent. Men den vil vel bli gitt fortsatt. Man må også være oppmerksom på at en del av beløpet er bortforpaktet. Men det må kunne gå an at sekretariatet ser på dette.

Halvard Olsen: Det er ganske naturlig at vi har bragt dette frem og at det ikke foreligger nogen innstilling. Når vi bragte det frem var det fordi vi mente det var riktig å gi representantskapet en oversikt over Landsorganisasjonens økonomiske stilling. Man må da se punkt b og c i forbindelse. En grunn til var fordi det i sekretariatet var reist tvil om hvorvidt den kontingent som skulde gå til presse- og opplysningsvirksomheten kunde pantsettes til et bestemt formål. Det kunde jo være at kongressen mente at sekretariatet ikke hadde nogen sådan rett. Det er riktig som Torp sier at hadde ikke «Arbeiderbladet» måttet støtte alle de andre så hadde de klart det selv uten å gå til Landsorganisasjonen. Nu må Oslo også kunne kreve hjelp. Med hensyn til banken så kan man ikke låne ut mere enn 25 pct. av aktiekapitalen og fonds til en enkelt kunde, hvis man da ikke har fast eiendom eller andre verdipapirer å sette inn. Nu har vi jo i mange tilfelle gått noe lenger. En annen ting som Torp gjorde oppmerksom på og som gjorde at banken heller ikke kunde gå inn for dette var at vi *kan* risikere å komme ut i konflikt og da gjølder det å kunde betale ut til våre kunder. Vi må regne med alt i denne forbindelse. Det koster å være kar.

Men det er riktig at man får full klarhet. Jeg er ikke imot at sekretariatet kan se på dette. Men vi må få fastslått at representantskapet her gir adgang til at den kontingent partiet får kan gå til dette formål. Representantskapet skal ta standpunkt og man skal billige en eksrakontingent. Størrelsen av denne og når den skal tre i kraft kan sekretariatet avgjøre.

Torp: Det er ikke en sak for «Arbeiderbladet» alene. Kan den utenbys presse klare sig i året som kommer så behøver ikke «Arbeiderbladet» nogen garanti. Eriksen talte om at disse penger ikke kunde anvendes til dette. Men er ikke nettop pressen den beste opplysningsvirksomhet vi har? Hvor vilde vi ha vært hvis man ikke hadde fulgt den linje som er gjort i avisspørsmålet? «Arbeiderbladet» gir et nettooverskudd av 130 000 kroner og trykkeriet 60 000 kroner. Og 60 000 kroner får vi av Landsorganisasjonen i kontingent til opplysningsvirksomheten. Vi har balanse vi for det vi inngår for her. Man behøver ikke å si at partiet stiller store krav. Banken har aldri tapt en øre på partiet og var bankchefen her vilde han sikkert beklage å miste en kunde som partiet.

Torbjørn Henriksen foreslo at sekretariatet utarbeidet innstilling. Vedtatt.

Møtet hevet.

Eftermiddagsmøtet onsdag 25 april.

Dirigent: *Valdemar Nielsen.*

Møtet blev satt klokken 15.30.

Protokollene fra formiddagsmøtet referertes og godkjentes uten bemerkninger.

Til dagsordenens punkt 1 var inntegnet 3 talere og det besluttades satt strek for disse.

A. H. Arntzen: Det fremgikk av Torps innlegg at innstillingen var en kjensgjerning, som man ikke kom forbi. Og da er det et forsøk på rett og slett overrumpling. Det er vårt inntrykk. Det må være svært lenge siden Torp var i en fagforening, når han kan si at arbeiderne kjenner bedre sine plikter enn tillitsmennene. Når det gjelder dette spørsmål. Saken burde vært forelagt anderledes og ikke som en kjensgjerning. Medlemmene ser anderledes på spørsmålet om kontingent nu enn tidligere. Medlemmene vil komme til å reagere over den lettsindighet som det er vist med hensyn til økonomien i de siste år.

Hans Eriksen ikke til stede.

Kristian Sandvold: Jeg synes det er et vågespill å gå inn for den slags garantier når vi har hørt Madsens innlegg. Når det tales om at arbeiderne ute på arbeidsplassen er villig til å ofre ekstrakontingent så kan ikke Torp kjenne situasjonen utover. De kan ikke betale, makter ikke. Det er vanskelig nok for oss å få inn kontingenten og vi ser hvor vanskelig det er for å holde tingene i orden. Når så Torp sier at det er en kjensgjerning så er det nokså malplaset.

Debatten om punkt 1 var dermed endt og sekretariatet skulde nu fremkomme med innstillinger til punkt 1 b og c.

Punkt 2: Sekretariatets beslutning om representasjon ved arbeidskonferansen i Geneve.

Næste sak var så dagsordenens punkt 2: *Sekretariatets beslutning om representasjon ved arbeidskonferansen i Geneve.*

Elias Volan: I februar måned besluttet sekretariatet å rette henvendelse til de skandinaviske organisasjoner om et møte til behandling av det skandinaviske samarbeide hovedorganisasjonene imellem. I den forbindelse drøftet det internasjonale utvalg spørsmålet om deltagelse i den 18. arbeidskonferanse i Geneve. Man mente at i denne konferanse vilde de skandinaviske organisasjoner la sig representere og ikke bare det, men også regjeringene. Man mente det vilde være riktig å være representert ved denne konferanse idet bl. a. arbeidstidsspørsmålet skulde drøftes. 4 juni 1933 holdtes møte i det internasjonale utvalg hvor formannen, Tranmæl, foreslo:

«For å opnå en så vidt mulig ensartet optreden fra de skandinaviske landsorganisasjoners side i arbeidstidsspørsmålet og av hensyn til spørsmålets aktualitet, opnevner sekretariatet 1 representant til det forstående møte i Arbeidsbyrået. Landsorganisasjonens fremtidige stilling til byrået forelegges fagkongressen til behandling. Sekretariatets medlemmer forbeholder sig da å stå ubundet av den avgjørelse som nu treffes og som er begrunnet i den særlige situasjon man står oppe i.»

Dette forslag blev enstemmig vedtatt og forelegges sekretariatet som utvalgets innstilling.

Det blev vedtatt av sekretariatet og man blev enige om en skrivelse til de skandinaviske organisasjoner, likesom man opnevnte Halvard Olsen og mig og Colbjørnsen som rådgivende medlemmer. Sekretariatet mener man bør være representert og følge det internasjonale utvalgs beslutning. Medlemmene og Landsorganisasjonen vil dermed stå fritt med hensyn til Arbeidsbyrået inntil kongressen har tatt standpunkt.

A. E. Gundersen: Jeg har intet å bemerke til sekretariatets standpunkt, men bare minne om hvad jeg foreslo her og som man forkastet. Jeg bare gleder mig over at vi omsider kommer efter.

Ambrosius Olsen: Vi står nettop i Telemark ved Hydro oppe i dette spørsmål. De har gått inn på en såkalt «lønnsomhetslinje» som vil bevirke at over 1000 arbeidere og funksjonærer blir ledige. Man blev enige om å gå inn for 6 timers dag og 6 timers skift. Bedriften er villig til forhandlinger, men det er ikke nok bare med oss. Arbeidsgiverne lager sin lønnsomhetslinje. Skal ikke også vi lage vår lønnsomhetslinje? Eller skal vi finne oss i det som kommer derfra? Arbeidsgiverne vil også innskrenkning i arbeidstiden, men de vil ha det på sin måte. Vi har også tidligere hatt innskrenkninger som bare er blitt meddelt ved opslag. Kort og godt at man fra den og den dag er opsagt av den og den grunn og så blir man gående i flere måneder. Den arbeidsledige flokk har vokset fra år til år om ikke fra dag til dag. Disse mange arbeidsledige har i årevis nå gått og ventet på at organisasjonen vil gjøre noget for dem. Det er dette som har vekket arbeiderne på Rjukan, Not-

odden og Herøya. Derfor sa man fra at nu måtte det gjøres noget for å få 6 timers dagen. Herunder opstod det en viss uenighet mellem Herøya og Rjukan nærmest av rent taktisk art. Arbeiderne på Herøya søkte å utnytte det til en kampplattform. Jeg som mente at man nu burde gå inn for 6 timers dagen og sette alt inn for det, men jeg bødte mig for mitt forbund og dens organisasjonsmessige optreden. Nu fredag skal vi i forhandlinger med Hydro. Jeg vil foreslå følgende:

«Kongressen i 1931 besluttet at organisasjonene ved tariffoppgjøret skulde gå inn for 7 timers dag og 6 timers skift som middel i kampen mot arbeidsløsheten.

På grunn av den fortsatte og økede arbeidsledighet og nye bedriftsinnskrenkninger vil representantskapet idet det understreker kongressens beslutning av 1931 uttale: at bak kravet om 6 timers dag og skift står idag den samlede norske fagbevegelse. Representantskapet vil enn videre uttale at i alle tilfeller, hvor spørsmålet om bedriftsinnskrenkninger opstår, må fagorganisasjonen sette spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden til 6 timers dag op som det viktigste krav som i noen grad kan bøte på den voksende arbeidsløshet.»

Halvard Olsen: Det er ikke fordi jeg er uenig i det foreslåtte, men jeg har ment det var riktig at saken blev forelagt her også ut fra det kongressen i 1931 vedtok, hvor man gav dispensasjon for sjøfolkene, men ikke for andre. Jeg hadde mine betenkeligheter får å gå med på forslaget ut fra kongressens beslutning. Men ut fra det at det var enighet i utvalget gikk jeg over til det og enn mere fordi jeg var enig i realiteten. Jeg vil påpeke det forhold fra «Telemark Arbeiderblad» hvor man dadlet Tranmæl for hans stilling, han som vakt skulde være. Vi bør gi vår enstemmige beslutning her. Hvad Ambrosius Olsens forslag angår så er det spørsmål blitt særlig aktuelt efter innskrenkningene på Hydro. Man bør ikke finne sig i at arbeidsgiverne alene bestemmer her. Jeg mener derfor man må gjøre noget og sette noget inn her. Det må gjøres hvad gjøres kan for virkelig å nå frem her. Derom tror jeg det er enstemmighet hos alle og at man mener at hele organisasjonens kraft og midler skal settes inn for på den måte å mildne arbeidsledigheten. I 1931 blev det også satt meget inn for dette krav. Men det er avhengig av vår makt, spesielt når det gjelder dette spørsmål i forbindelse med tariffrevisjonen. Jeg har hørt at det er dem som mener at man uten videre skal ta 6 timers dagen. Vel, det er en ting som kan gjøres når organisasjonen står sterkt. Det blev gjort under jernstreiken, da man tok 8 timers dagen og ved overenskomsten fikk kompensasjon for den. Men idag synes det mig å stille sig noget anderledes. Det er ikke mangel på arbeidskraft. Det synes mig heller å være for mange. Og da å gå til en ulovlig konflikt og ta 6 timers dagen må være en uklok taktikk. Det kan være grupper — enkelte — som kan tilkjennegi at de kan ta arbeidsledighetens byrder på sig og gjennomføre 6 timers dagen. Men vi vil rent taktisk komme inn på en gal linje ved under de nuværende forhold å ta 6 timers dagen. Jeg vil ikke være med på å signalisere til arbeidsgiverne og statsmaktene at arbeidernes lønninger er så store at de tåler å reduseres med 25 prosent. Vi kan ikke tilkjennegi at vi har 25 pct. mere enn vi behøver. Jeg har sagt det tidligere og vil

gjenta det her: Hvad man kan finne sig i under en midlertidig krise er en sak for sig når man ikke kan forhindre det. Men vi har satt forkortelse av arbeidstiden op som en *fane* og den skal man ikke plasere *bak* rekkene, men *foran* geleddene og gå til kamp for.

John A. Johnsen: Jeg går ut fra at når den sak som av Ambrosius Olsen er reist, må man kunde komme inn på visse detaljer vedrørende den sak. Det er opstått en ikke liten indre strid mellem arbeiderne ved Hydro nemlig om ansiennitetsspørsmålet. Stillingen er nemlig den at efter at Hydro besluttet å innføre lønnsomhetslinjen så blev alle de folk som blev opsagt på Rjukan og Notodden overført til Herøya for å gå inn i de plasser, hvor arbeiderne hadde en lavere ansiennitet. For en slik arbeidsstokk må man forstå at det er galt og skal Landsorganisasjonen stadfeste en slik ansiennitetslinje ikke bare ved Hydro men også andre steder, så vil det bli vanskelig å gjennomføre våre krav om arbeidstidsforkortelse. Det er ikke som Halvard Olsen sier at vi vil gi avkall på 25 prosent. Arbeiderne ved Herøya vil ha full kompensasjon. Er det noget sted vi kan bryte gjennom så er det ved Hydro. Forholdet er det at samtlige arbeidere ved Hydro er opsagt og da er det et spørsmål om det er noget ulovlig i det at man da ikke vil gå inn på fabrikken igjen før 6 timers dagen er gjennomført. Stillingen for Herøyarbeiderne er slik at de vil søke 6 timers dagen gjennomført.

Elias Volan: Jönsson forela i sekretariatet ansiennitetsspørsmålet og da besluttet sekretariatet at hvor et forbund og medlemmene hadde truffet sin avgjørelse fant ikke sekretariatet det nødvendig å fatte nogen beslutning.

Tranmæl: Resultatene fra Geneve er ikke slik at det gir anledning til nogen glede for arbeiderne. Men når det internasjonale utvalg og sekretariatet har vedtatt dette så skyldes det bl. a. den ting at fagkongressen i 1931 tok beslutning for et punkts vedkommende og derved på sett og vis undergravde vår tidligere stillingtagen. Og for å lette samarbeidet med våre skandinaviske organisasjoner så mente man det også var riktig. Dette gjelder bare dette møte og så får man komme tilbake til spørsmålet senere. Så var det det annet spørsmål hvor Ambrosius Olsen og Halvard Olsen taler om forskjellige ting. Man kan spare sig det at arbeiderne skal gi fra sig 25 prosent. Her foreligger spørsmålet slik at lønnskrav er reist. Spørsmålet er her om Landsorganisasjonen skal gå inn for Hydro arbeiderne og for bygningsarbeiderne i Oslo. Under den synsvinkel må denne forsamling se dette spørsmål. Det innebærer mange konsekvenser for organisasjonen og kan skape vanskeligheter i næste år. Ambrosius Olsens forslag bør bearbejdes så man også får sett på konsekvensene. Det skal ikke bare være en uttalelse, men det skal være en støtte som *forplikter* Landsorganisasjonen og forbundene.

Ingvald Olsen: Spørsmålet arbeidstidens forkortelse må sees i sin helhet. Jeg har ingen tro på at 6 timers dagen vil avhjelpe arbeidsledigheten. Ikke under det nuværende kapitalistiske system. Hvis man kunde få fastslått at arbeidstempoet ikke sattes op så var det all right. Men det er ikke nok med en forkortelse idag, man stanser ikke ledigheten av det. Vi har sett den sterke tekniske utvikling, mens penge-

systemet har stått fast. Jeg tror derfor at de ord Halvard Olsen i sin tid sa om at det var å rasjonalisere fattigdommen, er det sanneste han har sagt. Man skal ikke kaste de arbeidsledige blår i øinene. Om det skaffes litt arbeide med en gang, så vil det ikke vare lenge. Forkortelse av arbeidstiden er ikke nok til arbeidsledighetens bekjempelse. Det er derfor vanskelig for representantskapet å vedta noget om arbeidstidens forkortelse. Jeg vil henstille til D.N.A. og A.F.L. å gå nærmere inn for dette på en annen radikal måte enn hittil.

Ambrosius Olsen: Jeg har foretatt en forandring i mitt forslag efter henstilling av Trygve Lie, men vi kan allikevel sende det til en redaksjonskomité. Arbeiderne ved Hydro vil gå inn for 6 timers dagen selv om vi ikke opnår kompensasjon i første omgang. Kan vi få slått en bresje i arbeidstidsspørsmålet så har vi iallfall gjort noget. Det er talt om ansiennitet her, det foreligger ikke idag. De arbeidere det gjelder har avgjort den ting. Det kan være spørsmål om det ikke er klokt å la Hydro arbeidere brøite vei her. Det er nemlig ikke så sikkert at det er klokt å sette denne sak op for hele arbeiderklassen. Hvad bygningsarbeiderne angår er det et spørsmål om det ikke også denne gang er best at de venter og ser Hydro arbeidernes aksjon først.

Arthur J. Olsen: Jeg vil ikke stemme for godkjennelse av å sende representanter til Geneve. For mig står det slik at stillingen ikke er bedre idag enn den gang da vi besluttet for sjøfolkene. Da stemte jeg imot og jeg vil oprettholde mitt standpunkt fra forrige gang. Da Hydro arbeiderne kom op i den vanskelige stilling så blev det fulgt med stor var blitt gitt fra hovedorganisasjonens side for å få brukket løs denne opmerksomhet av de øvrige arbeidere. Man ventet at kampsignalet da viktige sak. Det blev diskusjon om det, men man fikk inntrykk av at hovedorganisasjonen la en demper over det. Jeg tror ikke det er riktig å avvente bygningsarbeiderne. Vi bør skille mellom industriene.

Besluttet å oversende Ambrosius Olsen forslag til en redaksjonskomité. Til komité blev valgt: Ambrosius Olsen, Halvard Olsen, Elias Volan, I. B. Aase og Konrad Nordahl.

Nic. Næss: Johnsen fra Skien foranlediget mig til å ta ordet, idet han kom inn på forskjellen i standpunkt innenfor Hydro-arbeiderne når det gjelder ansiennitetsspørsmålet. Den sak er appellert til landsmøtet og der skal den behandles 10 juni. Det er et indre organisasjonsanliggende som ikke hører hjemme her. Hovedorganisasjonen har aldeles ikke lagt nogen demper. Man blev på Rjukan enig om fremgangslinjen; men det blev kuldkastet av Herøya og det umuliggjorde forhandlingslinjen med Hydro om arbeidstiden. Å lage en konflikt på Herøya i en tid som denne er helt urimelig og fornuftsstridig, ja jeg hadde nær sagt skandaløst. Hadde ikke dette forelagt med konflikt på Herøya så hadde vi kanskje idag hatt et forslag her å fremlegge for representantskapet. Men det er Johnsen og konsorter som har forhindret dette. Det er klart at man i en slik situasjon trenger hele arbeiderklassens støtte. Jeg vil håpe at det under forhandlingene fredag vil lykkes å komme frem til en 6 timers dag. Det står en sterk opinion bak av herredsstyrer og bystyrer og andre interesserte.

Øistein Marthinsen: Det vilde ikke bli mer arbeide om arbeidstiden blev forkortet mente Ingvald Olsen. Men vi mener det er oplagt at flere da må komme i arbeide. I Belgia har arbeidsgiverne fremsatt krav om nedsettelse av arbeidstiden til 33 timer for det litografiske fag. Det var arbeiderne imot. Ikke mot nedsettelse av arbeidstiden, men mot forringelse av arbeidsinntektene. I likhet med hvad Ambrosius Olsen fremholder må vi få visse grupper til å gå foran for å ta 6 timers dagen og de bør støttes. I glassindustrien for fremstilling av vindusglass vil vi få 6 timers dagen, idet en slik konvensjon er utarbeidet og vedtatt av Arbeidsbyrået. Aldri har verden hatt så mange penger som nettop idag, men arbeiderne må presse på og peke på de uholdbare forhold vi har i pengesystemet. Det var en feil av «Arbeiderbladet» ved siste fagkongress at det fremholdt arbeidstidens forkortelse uten kompensasjon med spørsmålstegn efter. Hvad det gjelder om er å skape større kjøpeevne for arbeiderne.

Strek blev satt.

Eugen Johansen: Når det gjelder sekretariatets innstilling om valg av en representant til Genève er jeg fremdeles uenig i det. Det er å gi arbeiderne illusjoner. Og ved å gå til valg av en mann kan det oppfattes som en kursendring. Jeg er enig i at det kan ha en viss betydning for samarbeidet med de svenske og danske organisasjoner. Men om utbyttet derav er så stort at vi av den grunn bør ta dette skritt tror jeg ikke er riktig. Vi har talt så meget om kompensasjon og ikke kompensasjon at vi har kvelt 6 timers dagen. Vi må sette noget inn for selve arbeidstiden nu. Redaksjonskomitéen bør fremlegge en innstilling som klart sier fra at man nu vil gå inn for å ta 6 timers arbeidsdag. Det er en vanskelig sak; men vi må i tide aktivisere våre organisasjoner her. En effektiv beslutning må nu tas. Hydroarbeiderne bør gå inn for arbeidstidens forkortelse.

Hans Eriksen: Foregående taler var for at man skulde gå inn for arbeidstidsforkortelse med alle midler; men vi skulde ikke gå inn for Genève. Vil man noget virkelig her så man man også la sig representere i Genève. Jeg har et friskt minne fra vår egen industri om arbeidstidsforkortelse. Det viste sig at det blev ikke bedre ved å gå med på arbeidstidsforkortelse i vår industri. Vi kan nemlig ikke ha andre forhold enn de som gjelder i andre lands industrier. Vi har hatt et tillegg for 2. skift, hvad Sverige og Finnland ikke har hatt og heller ikke Russland og derved har vi ikke vært konkurransedyktig. Vi må støtte Hydroarbeiderne, men vi må se på forholdene også i andre land.

A. E. Gundersen: Det er ikke mere enn 1½ år siden at fagkongressen tok et annet standpunkt. Bare for å minne om det. Og at man nu har et annet. Men nu benyttes de argumenter vi hadde forrige gang og jeg underskriver det som er sagt i den forbindelse. Skibsbygging, skotøi etc. står i samme stilling som andre eksportindustrier. Skal vi gjennomføre 6 timers dagen i enkelte bedrifter og industrier så må vi også gjøre det i de kommuner vi har makten og i våre egne foretagender. Det forplikter oss. Jeg tror det er nødvendig også ad lovgivningens vei å få gjort noget mere.

Torbjørn Henriksen: Forholdene er i rask utvikling. Ingen hadde vel tenkt sig at slike arbeiderorganisasjoner som i Tyskland og Østerrike skulde brytes sammen. Det medfører at det er nødvendig å få et samarbeide med andre lands organisasjoner når det gjelder disse ting. Og det har vært beveggrunnen for sekretariatet når det har vedtatt å gå til Genève for derved å få samarbeide med de skandinaviske organisasjoner. Spørsmålet om arbeidstidens forkortelse er klart og greit, men det som ikke er greit er organisasjonens forhold til det stadig omsiggripende overtids- og akkordarbeide. Vi har sett hvordan dette utsvetningssystem har utviklet sig. Og det burde få samme plass i diskusjonen som arbeidstidsforkortelsen. Hva arbeidstidsforkortelse angår er jeg enig i at man skulde forsøke med Hydro. Men man kan ikke binde Landsorganisasjonen som selv etter den gamle meglingslov er bundet ved tariffen. Vi må også sette noget inn for at arbeiderforetagender går først. Vi så kooperasjonen igår og hvilket overskudd man hadde og som skulde fordeles på medlemmene. Det var bedre å ta 6 timers dagen og at det foreløpig ikke blev noget utbytte. Det vesentlige nu må være å komme ut i *arbeide* og ikke å vedta gilde forslag i omfang og uttrykk.

Ole Beck: Spørsmålet arbeidstiden er et av de mest aktuelle og om berettigelsen herav hersker ikke tvil. Men det gjelder å diskutere oss frem til en linje som kan bringe praktiske resultater i den nærmeste fremtid. Men så lenge det er dissens innad kan man ikke opnå noget utad. Man har hatt dissens om kompensasjon eller ikke. Man vilde være mer takknemlig for at man nu slo inn på en linje som betydde noget. Å slå inn på det uten kompensasjon vil være en *dødslinje*. Vi har i vår tid ingen grunn til å leke blindbukk med våre motstandere. De har fullt ut rede på vår stilling og vi har f. eks. Odalen, hvor befolkningen i lang tid har levd dårligere enn selv etter den spisesedel departementet utgav. Ambrosius Olsens forslag inneholder ikke noget mere enn tidligere. Vi må se praktisk på dette. Det forefinnes bedrifter idag som tåler 6 timer med full kompensasjon, men det kan tenkes en overgangsperiode. Når spørsmålet nu er reist så vil jeg si at Hydro makter den påkjenning. Også i bygningsindustrien vil man klare det. Jeg vil derfor gjerne være med på et forslag som binder Landsorganisasjonen overfor bygningsindustrien og Hydro. Men overfor de øvrige industrier må man ta en overgangsperiode.

Voting: Sekretariatets forslag om representasjon ved arbeidskonferansen i Genève blev vedtatt mot 15 stemmer.

Dirigenten: Landsorganisasjonens formann har anmodet om å ta saken vedrørende endringer i arbeidstvistloven imorgen. Og vi går da over til neste punkt.

Punkt 4: Rapport fra revisor Graver.

Man behandlet så dagsordenens punkt 4: *Rapport fra revisor Graver.*

Torjus Graver: Jeg blev anmodet av Landsorganisasjonens formann om å gi en redegjørelse for revisjonens arbeide og i den forbindelse om de affærer man har innenfor enkelte forbund. Underslaget i Høvlariarbeiderforbundet og arbeidet hermed er nu ferdig. Herman Andresens samlede underslag var kr. 58 729.49. Han fikk 1½ års fengsel og har vedtatt. Underslaget i Bygningsarbeiderforbundet er ikke avgjort ennu. Men det nærmer sig nu avslutning og vil foreligge for retten i den nærmeste fremtid. Det vil bli noget under 100 000 kroner, efter at en del bilag er kommet til fratrekk. Med hensyn til Landsorganisasjonens refusjon i de siste 10 år har vi undersøkt det i praktisk talt alle forbund. Det gjenstår bare et par steder men hvor det er mindre refusjoner. Vi skulde ikke vente oss flere overraskelser her skulde jeg tro. Fra 1 juni skulde 50—60 000 medlemmer være underlagt Landsorganisasjonens revisjon. Med hensyn til fagforeningene i Oslo har jeg ment at vi må vente med det til vi har fått god orden på det vi nu først har tatt oss av. Så er det en sak som man har sett av pressen. Beskyldningene mot Hartmann. Her forelå først beskyldningen om forbundets låneforhold i N. N. N. Vi undersøkte det. Det var intet å bebreide Hartmann der. Hva de øvrige beskyldninger angår har vi ikke hatt noget med det og det har heller ikke gjeldt forbundets regnskaper. Men igår nedsatte sekretariatet en organisasjonskomité bestående av høiesterettsassessor K. F. Dahl, stortingsmann Støstad og mig til å undersøke de beskyldninger som er reist. Ellers har vi mange ting vi arbeider med, nemlig et felles regnskapssystem. Det arbeides der med. Vi har i den forbindelse også tatt op spørsmålet for 1 forbunds vedkommende om maskinelt bokholderi. Ellers er det ikke noget særlig å meddele. Vi arbeider efter de regler som Landsorganisasjonen har vedtatt.

Hans Eriksen: Det forbauser mig noget som hendte mig igår. Da jeg kom hjem fra reise viste det sig at Graver hadde satt op det jeg hadde fått til reisen som forskudd i lønn. Når man reiser ut må man jo ta op en del penger, for så å gjøre op når man kommer tilbake.

Jens Berg: I betraktning av de opplysninger som Graver har gitt så skal jeg si at hvad det gjelder vårt forbunds lån til Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund så er det riktig at vi har gitt et lån. Og det er riktig at vi har fått halvparten av det lån. Organisasjonsmessig vil jeg si at representantskapet må være opmerksom på at man sender saker til de borgerlige domstoler hver gang det er noget. Spørsmålet ligger nu slik an for Børsum at han er innkalt for retten formodentlig som følge av en av de som har anlagt sak mot Hartmann. Jeg vil provosere Børsum til å si hvorfor han blev innkalt til forbundsstyremøte i Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

Torjus Graver: Vi har alltid sagt fra når det gjelder forskudd på reise og forskudd på lønn. Og innskrevet det i revisjonsprotokollen. Har jeg gjort en urettferdighet der mot Eriksen beklager jeg det. Hva

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet angår har undertegnede 4 medlemmer av forbundsstyret avgitt følgende erklæring:

Oslo, 11 april 1934.

Erklæring.

Undertegnede 4 medlemmer av Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbunds hovedstyre som også har vært medlemmer fra forbundets start og var tilstede på forbundsstyremøte 8 desbr. 1931 avgir følgende bevidnelse:

På styremøte fremsatte W. P. Sommer mistillitsforslag til formannen med den begrunnelse at han hadde misbrukt forbundets midler. I den anledning avkrevet vi formannen et øieblikkelig økonomisk opgjør og forlangte at han på møtet skulde føre bevis for at hans økonomiske forhold til forbundet var i orden. På grunn av at forbundet på det tidspunkt manglet såvel kontor som pengeskap var forbundets penger opbevart i formannens hjem. Han fikk av styret 15 minutters frist til å skaffe midlene tilveie. Vi satt med klokken i hånden og etter 14 minutters forløp var formannen tilbake og fremla bankbok i Arbeidernes Landsbank på kr. 8000.00, kr. 440.50 i bilag som var utbetalt for forbundet og kr. 1559.45 i kontanter, hvilket tilsammen dekket det av N. N. N. ydede lån kr. 10,000.00. Hartmann overbeviste oss således om at der intet var i de skumlerier som fra Sommers side var fremsatt mot ham.

Angående denne sak blev der opsatt et spesielt dokument som siden ved styrebeslutning er makulert.

Vår spesifikasjon av tallene er bygget på revisjonsprotokoll av 8 desbr. s. å. undertegnet av Elisabeth Larsen, revisor i forbundet og bevidnet av Jens Gundersen, revisor i Oslo-avdelingen, som blev fremlagt på styremøtet.

L. Petterson (sign.)

E. Heldén (sign.)

Judith Horness (sign.)

Joh. Gran (sign.)

Elias Volan (til forretningsordenen): Det er vel uriktig å benytte representantskapet som granskningskomité. Sekretariatet har jo nedsett en sådan som får med dette å gjøre.

H. L. Børsum: Jeg er blitt nokså sterkt provosert; men jeg vil ikke her si noget, hvis man ikke krever det av mig.

Aron Ask: Det er sagt at det intet er å bebreide Hartmann for lånet. Det blev sagt av forbundets daværende revisor Løwe at det var avbetalt 5000 kroner og det var da intet betalt.

Dermed blev Torjus Gravers beretning tatt til etterretning.

Punkt 5: Eventuelt. — Tidspunktet for fagkongressen.

Næste sak var dagsordenens punkt 5: *Eventuelt* — og som første punkt her blev optatt spørsmålet om tidspunktet for fagkongressen.

Sekretariatet hadde vedtatt at kongressen blev avholdt i november måned i år.

A. E. Gundersen: Jeg mener det ikke er noget i veien for å utsette fagkongressen til sommeren næste år. Vi har jo de forskjellige fagforbundsstyrrer, landsstyrrer og representantskapet. En kongress kan så allikevel ikke vedta nogen taktikk for tariffrevisjonen. Jeg vil foreslå:

«Den ordinære kongress utsettes til i september 1935.»

Da har man også resultatet av årets tariffrevisjon. Dessuten har vi omkostningene å se på. Det koster over 100,000 kroner å holde kongress. Vi har dertil den ting at efter all sandsynlighet vil tariffforhandlingene næste år gå bedre enn sist. En kongress bringer ingen løsning av tariffbevegelsen; heller det motsatte.

Tranmæl: Det er for det første i strid med våre lover å utsette kongressen. Når den blir i november blir det over 3¼ år mellem kongressene. Men man kan jo på kongressen avgjøre om det skal være 4-årige perioder. Men det foreligger ikke noget nu som forsvarer en utsettelse. Medlemmene må ha følelse av aktivitet og trygghet. Det har man ved å få fagkongressen. Medlemmene vil ikke forstå at det foreligger noget som tilsier at den utsettes. Jeg synes derfor det er galt å vedta et forslag som det av Gundersen.

Halvard Olsen: Jeg vil henstille til A. E. Gundersen å ta forslaget tilbake. Det var forslag i sekretariatet om å opsette tidspunktet for fagkongressens avholdelse for representantskapet. Jeg sa at det burde man ikke gjøre, da det kunde tenkes at den måtte fremrykkes. Man måtte ikke da være bunnet. Jeg vil tilråde Gundersen å ta forslaget tilbake.

A. E. Gundersen: Jeg står ikke alene her. Nettop fordi vi står overfor tariffrevisjon og fordi vi nu er fattige, så mener vi at det ikke er riktig å kaste så mange penger ut. Jeg skal ta mitt forslag tilbake, hvis man fremrykker kongressen til september.

Torbjørn Henriksen: Jeg vil henstille at man tar sekretariatets meddelelse til efterretning.

Alfred Madsen: Sekretariatet har drøftet alle ting i denne forbindelse. Vi har valgene 15. oktober og da mente vi det var riktig å ta kongressen i november.

Halvard Olsen: Man skulde ikke kaste så mange penger ut, sa Gundersen. Han var også villig til å ta forslaget tilbake hvis han fikk kongressen tidligere. Jeg forstår ikke denslags argumentasjon. Jeg har sagt det tidligere, men jeg vil gjenta det her. Man skal ikke lage klassekampen om til et bokholderispørsmål.

Gundersen tok sitt forslag tilbake.

Sekretariatets forslag blev vedtatt.

Møtet hevet.

Formiddagsmøtet torsdag 26 april.

Dirigent: *Torbjørn Henriksen*.

Møtet blev satt klokken 10 formiddag.

Protokollen fra eftermiddagsmøtet igår referertes og godkjentes uten bemerkninger.

*Innstillingen om garanti for Arbeidernes Aktietrykkeri og
«Arbeiderbladet»s låneandragende.*

Sekretariatet fremla nu følgende innstilling til dagsordenens punkt 1 b.: Landsorganisasjonens garanti for Arbeidernes Aktietrykkeri og «Arbeiderbladet»s låneandragende i Arbeidernes Landsbank A.s.

Sekretariatet innstilte:

1. Representantskapet bemyndiger sekretariatet til på Landsorganisasjonens vegne å garantere for et lån stort kr. 380 000.00 — tre hundre og åtti tusen kroner — til Arbeidernes Aktietrykkeri og «Arbeiderbladet».

2. Til dekning av renter og avdrag for lånet godkjenner representantskapet at sekretariatet innbetaler i vedkommende bank den faste kontingent til Arbeiderpartiets presse- og opplysningsvirksomhet.

Denne beslutning forandrer ikke de tidligere foretatte disposisjoner.

Voting: Sekretariatets innstilling blev vedtatt mot 6 stemmer.

Ekstrakontingent i anledning tariffoppgjøret i 1935.

Til dagsordenens punkt 1 c.: *Ekstrakontingent* i anledning tariffoppgjøret i 1935, innstilte sekretariatet følgende:

Med henvisning til Landsorganisasjonens økonomi og tariffoppgjøret 1935, gir representantskapet sin tilslutning til at ekstrakontingent utlignes.

Det overlates sekretariatet å fastsette tidspunktet for og størrelsen av ekstrakontingenten.

Voting: Sekretariatets innstilling blev vedtatt mot 2 stemmer.

**Punkt 3: Forslag til endringer i Arbeidstvistloven,
herunder lovfestede avstemningsregler
over meglingsforslag.**

Næste sak var så dagsordenens punkt 3: *Forslag til endringer i arbeidstvistloven, herunder lovfestede avstemningsregler over meglingsforslag.*

Følgende dokumenter forelå i denne sak:

Protokoll.

År 1934 den 16 mars holdtes et møte til drøftelse av en mulig ordning mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon av fremgangsmåten ved eventuelle opsigelser i anledning tariffrevisjonene i 1935.

Der deltok i møtet:

Justitiarius P. Berg.

For A. F. L.: Halvard Olsen og Trygve Lie.

For N. A. F.: Direktør Dahl og Verdich Johansen.

Man enedes om vedlagte utkast til overenskomst og protokoll, som i neste uke skulde forelegges de besluttende myndigheter innen de 2 organisasjoner.

Paal Berg.

Finn Dahl.

Halvard Olsen.

*Overenskomst mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige
Landsorganisasjon.*

Under forutsetning av at det blir fastsatt avstemningsregler overensstemmende med det forslag som nu er utarbeidet av kommisjonen til utredning av visse foreningsspørsmål er de to organisasjoner blitt enige om følgende ordning:

1. N. A. F. og A. F. L. vil for tariffrevisjonene i 1935 godta som gyldig plassopsigelse for arbeiderne et opsigelsesvarsel vekslet mellom begge organisasjoner, eller mellom de tilsluttede landssammenslutninger og forbund når hovedorganisasjonene har fått meddelelse om opsigelsen.

Heri ligger ikke at N. A. F. for fremtiden har opgitt sitt prinsipielle krav til individuelle opsigelser.

2. Begge parter forplikter sig til ved disse opsigelser — ved tariffrevisjonene i 1935 — å anvende minst 14 dagers varsel.

3. Nærværende avtale som uten opsigelse bortfaller ved utløpet av året 1935, gjelder på arbeidsgiversiden samtlige N. A. F. tilsluttede landssammenslutninger, lokale sammenslutninger og enkeltbedrifter og på arbeidssiden samtlige A. F. L. tilsluttede forbund og avdelinger.

Oslo, mars 1934.

Protokoll.

Som protokolltilførsel til overenskomsten av mars 1934 mellom N. A. F. og A. F. L. erklærte begge parter, at de ved de i overenskomsten behandlede plassopsigelser vilde følge bestemmelsene i meglingslovens § 28 om opsigelsens og meldingens form og innhold.

Oslo, mars 1934.

Sekretariatets behandling av saken:

Sekretariatmøte tirsdag 20 mars 1934 kl. 15.

Til stede: Halvard Olsen, Buland, Ingv. Olsen, Forbord, Nygård, L. Johansen, Birkeland, Børsum, Jønsson, Johs. M. P. Ødegård og W. Andersen.

Kommisjon for utredning av foreningsspørsmål.

Formannen refererte utkast til en avtale med Arbeidsgiverforeningen angående kollektiv opsigelse ved tariffrevisjonene i 1935. I samme forbindelse blev fremlagt utkast til lov om avstemningsregler over meglingsforslag.

Forslaget til overenskomst med Norsk Arbeidsgiverforening godkjentes. — Ingv. Olsen og L. Johansen stemte mot. Nygård stemte ikke.

Sekretariatmøte fredag 13 april 1934 kl. 15.

Til stede: Halvard Olsen, Elias Volan, V. Nielsen, M. Tranmæl, Torbjørn Henriksen, Johs. M. P. Ødegård, J. Nygård, Buland, A. Birkeland, Trygve Lie, Alfred Madsen.

Dagsorden:

Til behandling forelå *Ot. prp. nr. 31, 1934* angående forandring av arbeidstvistloven, avstemningsregler m. v.

Efter en kort diskusjon besluttedes å sammenkalle til nytt møte i sekretariatet tirsdag 17 april kl. 15. Til dette møte innkalles sekretariatets medlemmer med varemann.

Onsdag 18 april kl. 20 innkalles fellesmøte av sekretariatet og representanter fra forbundene samt Arbeiderpartiets representanter i Sosialkomiteén og Arbeiderpartiets formann, Oscar Torp.

Sekretariatmøte tirsdag den 17 april 1934 kl. 15.

Til stede: Halvard Olsen, Jønsson, Volan, Nordahl, Sporpind, Tranmæl, Vestad, Hindahl, Henriksen, Ingv. Olsen, Nygård, L. Johansen, V. Andersen, Ødegård, V. Nielsen, Trygve Lie og Alfred Madsen.

Sak nr. 379. *Forandring av Arbeidstvistloven.*

Forandring av Arbeidstvistloven med avstemningsregler over meglingsforslag. Formannen fremsatte følgende forslag:

«Idet sekretariatet forutsetter at det er forbundenes og Landsorganisasjonens mening å fortsette med opprettelse av tariffavtaler, kan man ikke se bort fra de lovregler som, med visse forandringer, har vært gjeldende helt siden 1915 og som har grepet inn i tariff-forholdet mellom arbeiderne og arbeidsgiverne og deres organisasjoner.

Kapitlet om arbeidsrett har vært godkjent av fagorganisasjonen helt til forandringen av 1927 om bevisbyrden, og 1933 hvor man fikk nye bestemmelser om boikott og boikottedomstol.

Kapitlet om megling har også organisasjonen gitt sin tilslutning til helt fra lovens begynnelse og har etterlevet denne.

De forandringer i meglingskapitlet, som er fremmet av foreningslovkommissjonen, vil også sekretariatet gi sin tilslutning, dog skulde man anta at § 36 a (avstemningsregler) var helt overflødig. Avstemningen innen organisasjonene har vært helt betryggende ordnet tidligere og de nye lovbestemmelser er forsåvidt bare en fastslåen av tidligere praksis innen organisasjonene.

Under forutsetning av at andre lovbestemmelser for avstemninger ikke blir fremmet, kan sekretariatet gi disse sin tilslutning.

Hindahl fremsatte følgende forslag:

Sekretariatet fraråder at man gir sin tilslutning til den nedsatte kommisjons forslag til avstemningsregler.

Ved voteringen fikk formannens forslag 5 stemmer og Hindahls forslag 8 stemmer. Henriksen og Vestad forlot møtet før voteringen, men erklærte seg enig i Hindahls forslag. Ødegård erklærte seg enig i formannens forslag, men måtte gå før voteringen.

Den 18 april 1934 kl. 20 holdtes fellesmøte av sekretariatets medlemmer (Tranmæl, Nordahl, Nygård, L. Johansen, Vestad, Buland, Hindahl, Ing. Olsen, Forbord, Halvard Olsen, Elias Volan, Alfred Madsen) og representanter fra forbundene, samt Arbeiderpartiets representanter i Sosialkomiteén: Johs. Bergersen, Helga Ramstad, Nils Steen og Alfred Madsen, og Arbeiderpartiets formann, Oscar Torp.

Halvard Olsen åpnet møtet og redegjorde for det foreliggende forslag til forandringer i Arbeidstvistloven.

Møtet henstilte til sekretariatet å behandle spørsmålet om innkallelse av representantskapet.

Sekretariatmøte 19 april kl. 10.30.

Til stede var: Olsen, Jønsson, Volan, Buland, V. Nielsen, Tranmæl, Nygård, L. Johansen, Sporvind, Birkeland, Ingv. Olsen, Forbord, Hindahl, Nordahl, Ødegård, Trygve Lie og Alfred Madsen.

Sak nr. 379. *Forandring av Arbeidstvistloven.*

Besluttedes å innkalle representantskapet til møte onsdag 25 april kl. 11 for å treffe avgjørelse om fagorganisasjonens stilling til de foreliggende lovendringer.

Til møtet innbys Arbeiderpartiets representanter i Sosialkomiteén og Samarbeidskomiteéns medlemmer.

L. Johansen stemte mot innkallelse av representantskapet.

Innkallelse av nytt forbundsstyremøte blev mot 4 stemmer ansett som ikke påkrevet.

Halvard Olsen: Jeg går ut fra at representantskapet har lest gjennom de dokumenter som er utlevert både når det gjelder sekretariatets protest, proposisjonen og når det gjelder Trygve Lies juridiske betenkning. Jeg skal derfor bare kort og særlig på grunn av den sistnevnte betenkning gi en historisk fremstilling av saken. Før 1915

stod den faglige organisasjon i en fri stilling forsåvidt som vi ikke hadde lover som grep inn. Fra 1915 fikk vi den første lov som gikk ut på at de tvister vi tidligere løste med arbeidsgiverne skulde løses av en av samfundet nedsatt institusjon. Vi fikk arbeidsretten til løsning av rettsvister. Og vi fikk lov om megling i konflikter. Det var også fremmet forslag til lov om adgang til hvor det var konflikter som truet samfundet at de skulde avgjøres ved voldgift. På grunn av den sterke motstand fra arbeiderklassen så blev loven om voldgift utsatt; men de andre lover trådte i kraft med fagorganisasjonens tilslutning. I 1916 blev det aktuelt å anvende den utsatte lov og det blev da vedtatt lov om at den tvist som da forelå skulde avgjøres ved voldgift. Vi fikk en midlertidig lov som blev gjort anvendelig i 1916 og senere blev denne anvendt foruten i 1916, i 1920, 1922 og 1928. I 1928 vet vi at man på grunn av den konflikt som opstod etterpå blandt de grafiske fag og bygningsindustrien kom til et forlik som på mange måter ødela voldgiftsdommen og vi fikk voldgiftsloven begravet. Meglingsloven blev forandret i 1927; meglingsnevndene sløifet et par paragrafer som organisasjonene var enige om. I kapitlet om Arbeidsretten blev det skjerpede bestemmelser når det gjaldt ulovlige konflikter. Foruten skjerpelse av straffebestemmelsene blev man pålagt at *organisasjonene* skulde *bevise* at de ikke hadde optrådt ulovlig eller tariffstridig. Man vendte således op og ned på det som vanlig er tilfelle i rettsvesenet. Den som er tiltalt skulde bevise sin uskyld. Men det pleier jo å være slik at den som kommer med beskyldningene mot en annen også skal bevise det. Vi fikk her hel forandring i tidligere rettsopfatning her i landet. Organisasjonen skulde bevise sin uskyld hvis arbeidsgiverne eller andre kom med den påstand at vi hadde optrådt ulovlig. Samtidig hermed fikk vi § 222 II i straffeloven, en bestemmelse som tilkjennegir det samme og som skulde beskytte streikebryterne. Vi kalte disse forandringer for tukthuslovbestemmelser og har erfaring fra 1927 og til nu for hvordan de har virket innenfor vår organisasjon. Når jeg samtidig med dette og disse forandringer synes det er riktig på grunn av den betenkning som foreligger fra Trygve Lie å gjøre oppmerksom på en annen side så er det for å vise hvordan disse lovsaker er behandlet. Det blev under Oftedal som socialminister og efter krav av Hermetikkfabrikkantenes sammenslutning i Stavanger i 1926 nedsatt en kommisjon som skulde behandle spørsmålet avstemningsregler i arbeidskonflikter. Den kommisjon bestod av riksmeglingsmannen, Valentin Vos som formann, ekspedisjonschef Carl Platou, sorenskriver Gerhard Wiesener (Stord), direktør Dahl, Arbeidsgiverforeningen, kaptein Kittelsen i Papirindustriens Arbeidsgiverforening, Teigen og mig. Det var dengang store betenkeligheter tilstede for at Landsorganisasjonen overhodet skulde gå inn i denne kommisjon. Man fryktet at man derved til en viss grad hadde gjort sig medansvarlig i offentlig kontroll. Efter mange betenkeligheter blev det dog vedtatt at Landsorganisasjonen skulde være representert ved Teigen og mig. Det lykkedes oss under kommisjonens behandling å få avlivet det som var dens oppdrag, det som var fremmet som forslag såvel fra regjeringen, som fra Hermetikkfabrikkantene og fra Dahl og Kittelsen. Men når

det blev forhindret dengang så har ikke saken dermed vært begravet. Jeg vil også gjøre opmerksom på en kommisjon nedsatt i 1931 med Paal Berg som formann og Valentin Voss og fylkesmann Seip, som skulde opta disse spørsmål som grep inn i fagorganisasjonens virkeområde. Vi fikk anmodning om å delta, men besluttet *ikke* å gå med. Etter at den kommisjon var nedsatt blev vi forespurt om vi ikke kunde delta i forhandlingene. Sekretariatet besluttet at vi kunde delta i disse forhandlinger og vi gjorde det. Først var det Teigen, mig og Lie. Siden blev det Madsen, mig og Lie. Kommisjonen sa til oss at de hadde diskutert om de skulde gå frem på *lovlinjen* eller om de skulde gå inn på *overenskomstlinjen*. De hadde diskutert om arbeidsgiverne og arbeiderne i fellesskap ved overenskomst kunde løse spørsmålene og de var kommet til det resultat at dette vilde vært det heldigste og riktigste. Jeg vil i den forbindelse også gjøre opmerksom på et forslag som jeg forela for sekretariatet før kongressen i 1931, før vi laget innstillingen ferdig. Jeg fremla da et forslag om den taktiske fremgangsmåte vi skulde anvende i 1931. Jeg foreslo å samle alle felleskrav i en hovedoverenskomst og at man for de enkelte fag og grupper vedkommende skulde utdype dette ved særoverenskomster. Jeg var inne på overenskomstlinjen, men jeg blev i mindretall og kongressen kom ikke til å behandle det. Imidlertid fikk vi regjeringsskifte i 1931 midt under storkonflikten. Jeg vil ikke i denne forbindelse komme inn på riktigheten av det som da skjedde. Men jeg forbeholder mig å kunde si i fra, når jeg finner det passende. Men vi fikk altså regjeringsskifte. Mowinckel blev avløst av en bonderegjering og den optok høsten 1931 spørsmålet til behandling og nedsatte den såkalte Øvergårdske kommisjon for å behandle boikott- og blokade- og avstemningsregler under offentlig kontroll. Det vil føre for langt å gå inn på denne kommisjon. Den er forøvrig kjent av de fleste gjennom de ting vi har utsendt. Loven blev imidlertid vedtatt ifjor; men denne nedsettelse av den Øvergårdske kommisjon og usikkerheten om denne ledet til at de forhandlinger vi førte med Paal Berg-kommisjonen ophørte og den bad sig endelig oppløst. Det er dette som har skjedd i korte drag og den taktikk som har vært fulgt av fagorganisasjonen og sekretariatet. Det blev så nedsatt en ny kommisjon, den som nu har fremkommet med Ot. prp. nr. 31. for 1934 — om forandringer i lov om arbeidstvister av 5 mai 1927. Sekretariatet besluttet der å delta i kommisjonens arbeide. Det er en blandet kommisjon. 4 valgt av stortinget og 3 av regjeringen. Man kalder visst det en parlamentarisk kommisjon. De stortingsvalgte var fylkesmann Norem fra høire, fabrikkarbeider Steen fra arbeiderpartiet, sorenskriver Peersen fra venstre og godseier Wankel fra bondepartiet. Såvidt jeg vet var Steen utpekt av vår stortingsgruppe og jeg dessverre av sekretariatet. Jeg bad mig fritatt for å gå inn i den kommisjon, fordi det er ikke så lett å være med i en kommisjon som består vesentlig av jurister. De fleste var nemlig jurister og jeg sa i sekretariatet at det var best å få vår juridiske konsulent med der. Det blev der ikke noget av, men jeg betinget mig da at Lie skulde være varamann, og jeg står i den heldige situasjon at han kan inntre når jeg nedlegger det videre arbeide. Det er ikke riktig som Lie sier i sin

betenkning at «hermed var spørsmålet om nye avstemningsregler skrinlagt». Det var nettopp det som var saken, at kommisjonen hadde fått i oppdrag å utrede alle de spørsmål som vedrørte fagorganisasjonen og stillingen overfor staten, derunder *også* avstemningsregler. Så kommer jeg til kommisjonens arbeide. Med det utstrakte mandat komitéen hadde var det naturlig at alle spørsmål blev tatt op til debatt. Men det var én ting *jeg* hadde interesse av og det var som følge av høiesterettsdommen mellem Arbeidsmandsforbundet og Sydvaranger å få frem i debatten de kollektive opsigelser. Det blev diskutert og man var klar over at med det ubegrensede mandat komitéen hadde kunde man ikke nå frem til å behandle hele arbeidstvistloven. Nettopp derfor blev meglingsavsnittet tatt op til antisipert behandling, som det heter og som de ser av dokumentet Ot. prp. nr. 31. Den deler sig i 2 avsnitt og det er riktig å se nærmere på dette. De forandringer som er foretatt finnes på side 7 og begynner med § 27 a. Det går ut på en styrkelse av meglingsinstitusjonen; men det er til styrkelse og gagn for oss. Det er ingen utvidelse av tukthusloven. I § 27 a punkt 1 og 2 heter det:

1. Riksmeglingsmannen skal med opmerksomhet følge arbeidsforholdene i landet. Det samme skal kretsmeglingsmennene gjøre, hver innen sin krets. Kretsmeglingsmennene skal sende melding til Riksmeglingsmannen om forhold som de mener kan true arbeidsfreden innen deres kretser.
2. Mener Riksmeglingsmannen at arbeidsstans vil kunne bli følgen av at forhandling om ordning av arbeidsforholdene ved en bedrift eller innen et yrke ikke fører frem, kan han kreve opplysninger av partene om arbeidsforholdene og om krav som er reist. Sådanne opplysninger plikter partene å gi efter reglene i § 19, 4.

Finner Riksmeglingsmannen det formålstjenlig kan han gå til megling efter reglene i dette kapitel, selv om arbeidsopsigelse ikke har funnet sted.

Riksmeglingsmannen kan la en kretsmeglingsmann eller en efter § 27, annet ledd, opnevnt meglingsmann foreta undersøkelser eller megling som foran nevnt.

Det har jo som de kjenner til i de nuværende bestemmelser vært slik at meglingsmannen ikke har kunnet gripe inn før arbeidsopsigelse foreligger, og hvor store samfunnsinteresser har stått på spill kan han nedlegge forbud mot arbeidsstans. Det var en av årsakene til at man kom med opsigelsene så tidlig. De 14 dager som vi nu har, har det alltid vært klaget over var for liten tid ved store konflikter. Så der er det jo en tillempling, en demokratisering fra det tidligere. Det var jo også en av de betenkeligheter som tidligere gjorde sig gjeldende at Riksmeglingsmannen kunde gi forbud mot arbeidsstans med opsettende virkning. Den gang var man mot den bestemmelse. Nu har man kommet til det, at det var for liten tid til å megle på og at det var nødvendig å ha lengere tid. Vi vet også at de forhandlinger som går foran megling bare er skinnforhandlinger. Ingen tar de forhandlinger

alvorlige. Men nettop derfor har man fått en forandring i § 29 om at: «Dersom megling har vært prøvet etter § 27 a, nr. 2, kan forbud mot arbeidsstans undlates.» Det er mer demokratisk enn det tidligere.

Så har man i § 35, punkt 3, en forandring:

«Har meglingsmannen fremsatt et meglingsforslag, må det ikke offentliggjøres uten hans samtykke.»

Vi var inne på spørsmålet offentliggjørelse. Vår presse har vært lojal. Men vi kjenner til borgerpressen og den illojale presse, kommunistpressen, som på forhånd lager diskusjon om et forslag. Jeg går ut fra at man i store situasjoner vil ha en slik fornuftig opptreden at når arbeiderne krever det, at forslaget blir offentliggjort. Det har ikke vært noen strid innen sekretariatet og andre steder om disse bestemmelser. Det som det har vært strid om, er det som kommer i § 36. Det er der meningene vil komme til å brytes i denne forsamling. Man har sagt at dette med lovfestede avstemningsregler er et brudd på vår tidligere stilling, at det er et inngrep i vår selvbestemmelsesrett. Ja, man har gått så langt som å si uhyrlig. Jeg ser det ikke slik. Det er ikke noget inngrep i selv å bestemme. Jeg har ansett det nødvendig for oss som stillingen ligger an å ordne dette på en mer betryggende måte enn tidligere. Første punkt i § 36 a er overensstemmende med den opfatning vi har hatt, at arbeiderne skal få gjøre sig bekjent med forslaget i sin helhet. Loven som den var i 1915 var slik at man kunde avslutte en tariffavtale over bordet. Meglingsmannen har kunnet kreve at partene over bordet tok standpunkt, selv om advokat I. M. Lund riktignok sa at det i loven ikke stod noget om at man ikke kunde konferere med sine mandanter. I alle år har derfor et resultat vært forelagt medlemmene til avstemning. Man har ikke brydd sig om lovens bestemmelser tidligere. Man har alltid forelagt et meglingsresultat til avstemning. Det som det her er spørsmål om er hvorvidt man her skal få lovregler som vi tidligere har fått godtatt for hvordan der skal gåes frem. De regler som her fastslåes er demokratiske og i overensstemmelse med vår opptreden og det vi alltid har påpekt overfor myndighetene. Men det er ikke det som har vært meningen til hermetikkfabrikantene, til bondepartiet, til Arbeidsgiverforeningen og til den Øvergårdske kommisjon. De har villet ha samfundets inngripen i disse ting. Man vilde ha fastsatt en alder av 21 år for å ha stemmerett og den Øvergårdske kommisjon vilde ha at *alle* arbeidere, også *uorganiserte* skulde kunne stemme. Og under kontroll av politimesterne i byene og lensmennene på landet. De bestemmelser vilde man ha; det motsatte vi oss. De ting kan vi ikke finne oss i. Men de bestemmelser *kan* vi risikere å få. Det var sagt at det var udemokratisk, fordi at man måtte ha så og så mange prosent frem, og at derav skulde så og så mange igjen være avgjørende. Man har talt om kommunevalg og stortingsvalg. Vi har ikke slike bestemmelser der; det er så. Men det er ikke uriktig å si at hvis vi hadde bare et parti her i landet krevde at det skulde avgis så og så mange stemmer. Men her er det de organiserte som selv skal avgjøre. Hvordan skulde det være hvis man skulde legge samme vekt på dette som ved f. eks. kommunevalget og hjemmesitterne? Det går ikke an å sammenligne det. Ved samlagsavstemningene hadde vi det slik at de som satt hjemme

blev regnet til dem som stemte samlaget ned. Men det er riktig synes jeg. Jeg synes ikke den lov er det spor av diktatorisk. Jeg mener den er demokratisk, akkurat som disse bestemmelser her. Det er bare en fastslåen av organisasjonens fremgangsmåte hittil. Men det er en ting jeg mener man skal være opmerksom på, og det er at vi, når vi går ut i en storkamp virkelig skal ha et *solid grunnlag* å bygge på. Det er på sin plass at organisasjonen og også samfundet krever at det skal være kvalifisert flertall. Vi står i alle tilfelle når det stemmes overfor spørsmålet kamp. Og blir det forkastet blir det kamp. Vi skal også ta i betraktning de arbeidsløse og fascismens spill med disse. Når man skal ut i konflikt må $\frac{3}{4}$ av disse som omfattes av konflikten, avgjøre det, men for å vedta et forslag skal det bare være en halvpart av disse $\frac{3}{4}$. Det er så at det ikke vil bli lett å drive fraksjoner. Illegale grupper og fraksjoner vil ikke få så lett spill lenger. Forsåvidt er det et inngrep. Men jeg anser at det er riktig at det settes en stopper for den slags virksomhet. Det er et indre og ytre taktisk spørsmål.

Efter det gode resultat av valget har vi krevet regjeringsmakten, og vi har *rett* til det og vi har vår kriseplan. Vi kan komme til å stå foran det tidspunkt at vi får makten. Det måtte bli nødvendig for en slik regjering å kreve, hvis man kom ut i en større konflikt, at det var solid grunnlag for den slik at den kunde forsvares. Disse bestemmelser har man i Danmark hvor man har arbeiderregjering og hvor landsorganisasjonen har støttet det. Det er ikke nødvendig å anvende slike sterke uttrykk som det er gjort overfor mig og Steen. De vil se at vi står i en nokså eiendommelig situasjon, nemlig den situasjon at sekretariatet 20 mars fattet en beslutning, den 17 april en annen beslutning. Og det vil foreligge her idag *nok* en endret innstilling. Det er sørgelig at man er kommet op i dette. Hadde jeg ant dette vilde jeg ha tatt det på mine egne skuldre. Da vilde jeg ikke ha latt sekretariatet bli stilt i den gapestokk som det nu står i. Da vilde jeg tatt det på mine skuldre. En person har ikke noget å si, men institusjonen har det. Det er sagt at man 20 mars *ikke forstod* voteringen. Jeg vil ha sagt at selv om jeg faktisk og taktisk er enig i avstemningsreglene så vilde *hverken* Steen eller jeg, hvis sekretariatets beslutning hadde vært slik som den blev etterpå, ha stemt for avstemningsreglene. Men stemt imot. Det er tragisk, men jeg kan ikke annet enn beklage situasjonen. Så var det Trygve Lies betenkning. Den er meget subjektiv for å bruke et mildt uttrykk. Det heter bl. a. at «på bakgrunn av det som er gjennomgått foran må det sies å være overmåte merkelig at den nu nedsatte kommisjon først fremkommer med forslag til lov om nye avstemningsregler. Man løsriver ved denne fremgangsmåte enkelte bestemmelser, uten at organisasjonen får adgang til å se på en samlet innstilling fra kommisjonen om alle de omtvistede spørsmål i vår nuværende arbeidstvistlov.» Efter hvad jeg tidligere har sagt så er det intet enestående i dette. Saken har vært forelagt organisasjonen. Vi har så videre: «Den utformning som § 36 a har fått i Ot. prp. nr. 31 er efter min opfatning heller ikke juridisk tilfredsstillende.» Det er visst ikke noget i veien for at Socialkomitéen kan få det forandret til «en kompetent forsamling» i likhet med den danske lov. Det har vi vært inne på. Det står til oss å

kunde gjøre det ved behandlingen. «Dernæst er det en mangel ved forslaget at begrepet stemmeberettiget ikke er nærmere utdypet.» Det er nettop fordi at vi selv skal avgjøre det. Hvordan skulde man i løvteksten si det når det gjelder skog- og landarbeiderne som har sin tariff-revisjon mens de ikke er i arbeide? Vi må si at det er forbundets medlemmer som avgjør det. Slik også i andre forbund. Forbundene skal selv bestemme. Jeg anser det å være en fordel at ikke disse ting er utdypet slik som det tidligere var meningen. Vi har fått det dit at vi selv skal bestemme. Jeg vil også bemerke det siste i Lies betenkning: «Jeg gjør til slutt oppmerksom på at den foreslåtte § 36 a sammenlignet med de avstemningsregler som Øvergårdkomitéen foreslo i alle henseender for fagorganisasjonen betyr forandringer.» Det er selvfølgelig ikke uriktig, men en slik betenkning imponerer ikke. Og det heter om høiesterettsdommen i saken Norsk Arbeidsmandsforbund og A/S Sydvaranger at «han antar og antok». Det samme har også vi gjort. Jeg vil slutte med å opta mitt forslag fra sekretariatet. Selv om jeg blir alene om det. Man er som regel sterkest når man står alene.

Fra Klinkernes fagforening referertes følgende skrivelse:

Til

Landsorganisasjonens representantskap, her.

Klinkernes Forening samlet til møte den 25 april 1934, vil på det skarpeste protestere mot at Landsorganisasjonens formann, Halvard Olsen, har stemt for det nye kneblingsforslag mot arbeiderne.

Vi forlanger at Landsorganisasjonens ledelse varetar de fagorganiserte arbeideres interesser og ikke handler med borgerskapet mot arbeiderne.

Klinkernes Forening, Oslo.

Jacob Amundsen, p. t. formann.

Stortingsmann Steen: Det er ikke nødvendig å være lang fordi Landsorganisasjonens formann har gitt en både saklig og historisk utredning. Det jeg kan si blir derfor nærmest supplerende bemerkninger. Det var så at de økonomiske organisasjoners hele virkeområde og samfundets stilling skulde optas til behandling. Da går det vel ikke an som Trygve Lie å si at avstemningsreglene var skrinlagt. Det blev straks optatt i kommisjonen og man hadde innkalt forskjellige parter. Det kom straks op at man skulde utdype Riksmeglingsmannens stilling. Vi lever idag i en oprørt tid både faglig, politisk og økonomisk. Vi ser at kampen står mellom folkefrihet og diktatur i fascistisk og nazistisk retning. Og vi har de tusener av arbeidsledige som vi må være oppmerksom på. Jeg vil si dette fordi jeg er enig i realiteten i det som ligger her i forslaget. Hvordan er Riksmeglingsmannens adgang nu til å gripe inn? Jeg har i mitt distrikt ofte fra mine arbeidskamerater fått høre: Hvorfor kan ikke Riksmeglingsmannen gripe tidligere inn? Hvorfor har vi Riksmeglingsmann? spør de. Dette forslag er derfor i flukt med de fagorganisertes standpunkt. Det som har vakt strid er avstemningsreglene. Halvard Olsen og jeg sa straks fra at det offentlige ikke hadde noget med å gripe inn i det fagorganisasjonen her selv hadde å avgjøre. Vi fremholdt at vi hadde orden i disse ting. Vi mente imidlertid at vi vilde ha stått sterkere om vi hadde hatt de be-

stemmelser i våre lover. Det er innvendt mot oss at vi burde hatt et prinsipielt standpunkt og så dette som et subsidiært. Vi hadde å handle som voksne menn. Jeg beklager som Halvard Olsen den stilling som saken har fått. Jeg er enig med Halvard Olsen at hadde det fra sekretariatet kommet et slikt påbud om å stemme imot så hadde jeg gjort det, selv om jeg i realiteten er enig i det her foreslåtte. Klinkernes resolusjon! Ja, det er lett å få resolusjoner. Jeg kunde sikkert nok ha fått en beslutning hjemme den motsatte vei. Men jeg vilde ikke. Jeg vil spørre dere, hvis man vil være ærlig, om ikke en streik i våre dager er en langt alvorligere affære enn for 10—15 år siden? Er det da for meget å forlange at $\frac{1}{3}$ skal stå bak en slik beslutning? Jeg mener nei. Ingen politiker med ansvar innenfor partiet vilde kunne ta ansvaret for å lede en arbeiderregjering, hvis man ikke kunde ha garanti for at ikke en hvilken som helst liten klikk ved beslutning om streik kan sette arbeidslivet i fare. Det vil jo være drepande for en arbeiderregjering. Hvad Trygve Lies betenkning angår så vil jeg si at den spenning jeg følte ved den blev temmelig fort avbleket når man hørte at den var nummerert.

Elias Volan: Det er naturligvis meget beklagelig at en sak er behandlet slik som denne og enn mer etter behandlingen den 20 mars. Jeg var ikke til stede der. Men av protokollen kunde man ikke utrede hvad det gjaldt. Det heter der:

«Formannen refererte utkast til en avtale med Arbeidsgiverforeningen angående de kollektive opsigelser ved tariffrevisjonen i 1935. I samme forbindelse blev forelagt utkast til lov om avstemningsregler over meglingsforslag. Forslaget til overenskomst med Norsk Arbeidsgiverforening godkjentes. — Ingv. Olsen og L. Johansen stemte mot. Nygaard stemte ikke.»

Så hadde man et møte 17 april, hvor det var til stede 4 som ikke hadde vært til stede 20 mars. Jeg fant at hvis sekretariatets beslutning hadde vært slik som den var fremholdt, så skulde den stå ved makt. Det var min opfatning den 17 april. Men så fikk vi et nytt møte, hvor Forbord og Birkeland erklærte at de ikke hadde godkjent avstemningsreglene, men stemt for avtalen med Arbeidsgiverforeningen om de kollektive opsigelser neste år. Og i et senere møte meddelte Børsum det samme. Stillingen 20 mars var da efter disse opplysninger at 6 hadde stemt for forslaget og 6 mot. Det nye forslag fra sekretariatet går ut på at man er imot avstemningsreglene, men man anmoder Stortinget om å sende forslaget tilbake til kommisjonen til utredning av visse foreningsspørsmål og slik at fagorganisasjonen får anledning til å se kommisjonens forslag og departementets stilling til arbeidstvistloven i sin helhet og i sammenheng. Individuelle opsigelser vil medføre vanskeligheter, særlig for de forbund hvis medlemmer ikke har nogen fast arbeidsplass. Men at de vanskeligheter skulde være så store at man skal vedta hvad som helst for å undgå individuelle opsigelser forstår jeg ikke. Vi har ved boikottloven og boikottdomstolen blitt fratatt et av våre viktigste våben. Det er vanskelig idag å få en konflikt uten å ta en omfattende konflikt. En annen ting i boikottloven er forbud mot boikott og blokade av bedrifter med inntil 10 arbeidere. Det er en be-

tenkelig affære for mange forbund og som avskjærer organisasjonen adgangen til å føre effektive konflikter. Det er et forsøk på å lede organisasjonen slik at Riksmeglingsmannen blir en diktator overfor fagorganisasjonen. Det er selvsagt det som er borgerskapets mening. Så prinsipielt må selvsagt enhver inngripen forhindres. Men en annen ting er det taktiske. Da må vi få se det hele i sammenheng. Også de andre bestemmelser i loven. Vi kan ikke stille oss slik at vi stykkevis blir lagt under Staten. Hvis det er så at en arbeiderregjering ikke kan dannes før man får disse bestemmelser så må de såkalte ansvarlige politikere heller avkobles. Uenigheten er om § 36 a — avstemningsreglene og videre er det nogen uenighet om punkt 5, om Riksmeglingsmannens adgang til å koble flere eller alle sammen i et felles opgjør. Men i punkt 7 heter det om sjøfolkene: «For avstemninger som gjelder sjøfolk i utenriks fart kan foranstående regler tillempe etter Riksmeglingsmannens nærmere bestemmelse.» Riksmeglingsmannens tillempling vil bety hvilken interesse rederne har og samfundet. Jeg kan ikke tenke meg at Riksmeglingsmannen vil finne det samfundsmessig forsvarlig og riktig at sjøfolkene i utenriks fart skal være med å stemme for den øvrige fart hjemme. Ethvert forslag vil bli vedtatt etter dette. Da måtte de være undtatt loven. Da kunde jeg forstå det. Jeg har spurt meg om avstemningen kan foretas på arbeidsplassen. Det inneholdes intet derom i loven. Det blir da medlemsmøtene. Men en forening som Sten-, Jord- og Cementarbeidernes Forening vil ikke kunne få sine medlemmer frem. Vi så under en konflikt at de ikke fikk frem mere enn 45 pct. av sine medlemmer enda vi hadde tatt sterke restriksjoner for avstemningen slik at de ikke fikk streikeunderstøttelse hvis de ikke møtte frem. Men nu kreves der $\frac{3}{4}$ og det betyr at *hjemmesitterne* er de avgjørende. Respekterer Stortinget fagorganisasjonens krav om tilbakesendelse, så skal vi se på loven i sin helhet. Da kan det også hende at vi kan se på avstemningsreglene, hvis vi får andre fordeler. Jeg vil anbefale representantskapet å vedta sekretariatets forslag. Det er mange som i sekretariatet bad Halvard Olsen gå over til dette og jeg vil anmode Olsen om det også nu. Han har gjort det ut fra sitt syn på hvad der var riktig; derom er det ikke tvil. Sekretariatets behandling er rotet, men vi må se å finne frem til et riktig leie for denne sak.

Trygve Lie: Når jeg mente at betenkningen skulde være hemmelig, så er det ikke fordi den er uriktig eller gal. Det forbauser meg å høre at den ikke er subjektiv. Min betenkning fremkommer etter uttrykkelig uttalt ønske derom først fra Halvard Olsen og senere fra et annet medlem. Men debatten her kommer et par måneder for sent. Den skulde vært behandlet ved forrige representantskapsmøte. Da skulde man ha behandlet det i relasjon med arbeidstvistloven, hvor et forslag av meg blev enstemmig vedtatt. Vi står her overfor for første gang at Staten skal gjøre inngrep i det *indre* arbeide i vår organisasjon. Vår innstilling fra 1912 har vært å bekjempe alle inngrep i fagorganisasjonens arbeide. Men jeg kan være enig med Halvard Olsen at mange ting har forandret sig. I Sverige har Landsorganisasjonen gått mot en regulering av sin egen virksomhet. Og vi har alltid kjem-

pet mot enhver inngripen. Det lyktes Teigen og Halvard Olsen å overbevise Valentin Voss, Wiesner og Platou om å ta vekk spørsmålet om avstemningsreglene. Dette spørsmål bunner vel i et skille i selve vurderingen av det kaos vi står oppe i. Og det er et internasjonalt problem dette om vi skal gå inn for den linje å avskjære oss adgangen til kamp. Å få fred på den måte for derved å holde fascistene ute. Vi må ikke la oss binde ved lovfestede avstemningsregler. Det viser sig i Danmark. Og jeg ber dere overveie det. Hvad har danskene opnådd? Jo, kamper som har oprevet solidariteten innenfor arbeiderklassen. Vi fikk den Paal Bergske kommisjon som drøftet mange ting og hvor også spørsmålet om avstemningsreglene var fremme. Representantskapet i 1931 krevet at alle lovbestemmelser skulde ophøre. Vi kommer så frem til 16 mars til møtet i Arbeidsgiverforeningen, hvor man diskuterte de kollektive opsigelser. Til det næste møte blev jeg tilkalt og det er første gang jeg ikke har undertegnet en protokoll. Men før 16 mars hadde jeg utarbeidet 2 forslag i anledning arbeidstvistloven. I samarbeidskomitéen blev mitt forslag til alternativ a vedtatt. Til alternativ b sa bl. a. Torp at han ikke vilde ta standpunkt til det og det blev i samarbeidskomitéen protokollert at efter hvert som forslagene fremkom i kommisjonen skulde de forelegges i samarbeidskomitéen. Jeg må på det bestemteste protestere mot ved min optreden å ha bluffet Halvard Olsen. Han sa at det er vi som skal bestemme hvem som har stemmerett. Jeg tar ikke mine betenkeligheter tilbake før kommisjonen sier tydelig fra at fagorganisasjonen selv avgjør hvem som er stemmeberettiget. Hvorfor har man da ikke fått med begrepet fagorganisasjon eller organisasjon i det hele i den foreslåtte paragraf? Intet sies det om organisasjonen. En domstol vil nok komme til å si at alle har stemmerett, både de organiserte og uorganiserte. Det som jeg er mest uenig i er at de passive medlemmer skal tildeles stemmerett. Hvem har fått de inn i fagforeningene? Jeg hadde aldri tenkt at Halvard Olsen vilde ta de passive i forsvar. Min betenkning er riktig. Hvilket spørsmål var det sterkeste og letteste å forsvare i sin tid i kommisjonen som avstemningsreglene? De var betryggende. Og selv bondepartiregjeringen fant det ikke riktig å ta det op. Vi står i vanskelige tider og vi må føre de aksjoner som kommer. De lovlige må vi ta hvis de fører frem, men også de ulovlige. Det er riktig som Halvard Olsen sier om de arbeiderfiendtlige lover at «da vil man være nødt til å føre den faglige organisasjon frem efter nye veier og nye rettningslinjer.»

Samarbeidskomitéens protokoll refereres:

Sak 1. Boikottloven: Referertes skrivelse fra Trygve Lie angående fremsettelse av forslag om ophevelse av arbeidstvist- og boikottlovens bestemmelser.

Det besluttet å fremsette forslag for Odelstinget om ophevelse av arbeidstvistloven og boikottloven av 1933, således at arbeidstvistloven av 1915 med de endringer av praktisk art foretatt i 1927, hvorom det ikke har vært strid, igjen blir gjeldende lov. (Alternativ A.)

Sak 2. Dernæst drøftet samarbeidskomitéen alternativ B i Lies forslag, som et arbeidsgrunnlag for det videre arbeide med saken i arbeidslovkommisjonen av 1933 og i sosialkomitéen.

Samarbeidskomitéen tar intet standpunkt til lovforslaget, men er av den opfatning at når spørsmålene har vært drøftet i kommisjonen eller i socialkomitéen, må saken på ny forelegges for arbeidskomitéen, sekretariatet og centralstyret, som da tar standpunkt til, hvilke endringer organisasjonene kan akseptere når hele loven sees i sammenheng.

Martin Wold foreslo:

«Ut fra fagorganisasjonens prinsipielle standpunkt om at den selv må få avgjøre sine saker uten inngrep fra Statens side, må det forslag som foreligger for Stortinget til forandringer i lov om arbeidstvister nøie overveies.

Forslaget om å gi meglingsmennene større myndighet og aktivitet når det gjelder å gripe regulerende inn og søke opståtte konfliktssituasjoner ordnet uten åpen konflikt, må ansees som en forbedring av de nuværende bestemmelser og vil særlig ha betydning for alle mindre arbeidsgrupper og skog- og fløtningsarbeiderne. For disse grupper vil det være av avgjørende betydning at man kan få forhandlinger og megling før en konfliktssituasjon er akutt, for da er det som regel for sent å få en fredelig ordning.

Forslaget om avstemningsregler er betenkelig ut fra vår prinsipielle opfatning at organisasjonen selv skal treffe sin avgjørelse under det fulle ansvar som ligger i å gå til en eventuell arbeidsstans. Det har alltid vært og må være en avgjørende faktor når man skal gå til en streik, at denne skal hvile på et solid grunnlag og ikke iverksettes av et lite mindretall av medlemmene.

De avstemningsregler og den praksis som er innarbeidet i fagorganisasjonen ved avstemninger over meglingsforslag skulde være betryggende nok, *men det vil være riktig at det i Landsorganisasjonen og forbundenes lover blir inntatt bestemte regler for avstemning over tarifforslag.*

Hensikten med de foreslåtte regler er antagelig bl. a. å få et større fremmøte til avstemningsmøtene enn det enkelte ganger har vært. Det må dog ansees som meget usikkert at dette vil bli resultatet. Det er like sannsynlig at hjemmesitternes antall kommer til å øke og resultatet vil da bli at det blev de som ikke vil ta standpunkt i en vanskelig situasjon som kom til å avgjøre saken. Innflytelsen over et meglingsforslag med eventuell konflikt som følge må kun skje av medlemmene ved positiv avstemning for eller mot forslaget. De som ikke avgir stemme må ikke få noen innflytelse i disse saker.

Ut fra det som foran er anført, beslutter representantskapet:

1. Arbeiderrepresentantene i Stortinget tilrådes å stemme for forslaget om meglingsmennenes virksomhet og *mot forslaget om avstemningsregler.*

2. Sekretariatet utarbeider og forelegger for førstkommende kongress forslag til felles regler for behandling og avstemning over tarifforslag.

Tranmæl: Vi bør samle oss om de enkle og konkrete forslag og ikke utdype oss om andre punkter i loven. Det er ingen som har reist

innvendinger mot Riksmeglingsmannens større myndighet, når vi først har denne institusjon. Men det *gjelder* avstemningsreglene. Vi er mot at Staten gir lovregler her. Gir vi fanden lillefingeren, tar han hele hånden. Da vil etter hvert med et pennestrøk bli dradd inn de uorganiserte og senere at avstemningene skal skje under politikontroll. Det er å gi fra sig det hele. Vi må først og fremst ta hensyn til alle dem som sliter og arbeider med organisasjonen. Er det hensynsfullt mot de aktive å la de passive bestemme? Fremmøtet på møtene er ikke mere enn ca. 60 prosent. Og det er godt fremmøte. Men de får da ikke avgjørelsen. De passive skal altså bestemme. Det er en uhyrlighet å la det skje. Det er en *undtagelseslov* akkurat som den at vi skal bevise at vi har gjort alt for å hindre en ulovlig konflikt. Vi vet også når det gjelder meglingsresultatene at man må forklare medlemmene sakene. Man kan ikke bare sende det ut. Det er de aktive som bestemmer og man kan ikke begynne å slå inn på den linje at avgjørelsen skal ligge hos de passive, hos dem som ikke møter. Det er en betenkelighet så stor at det er mere enn nok. Det er den *tyske linje* man her er inne på ved å gi etter. Det kan være nødvendig å vedta skjerpede bestemmelser på dette område, men kan vi ikke vedta det på kongressen og i forbundene og få det inn i våre egne lover. Til slutt til Steen som forbauset mig, vil jeg bare be ham lese partiets retningslinjer. Jeg vil anbefale sekretariatets innstilling.

Torbjørn Henriksen: Det er sagt at sekretariatets behandling er rotet og det kan kanskje også sies om andre ting. Det hender meget ofte at sekretariatets medlemmer får kort varsel om å møte og så blir saksbehandlingen derefter. Det bør også på Landsorganisasjonens kontor bli den orden som i forbundene at man har mest mulig regelmessige møter. Når jeg ser dokumentene så blir jeg forbauset over den første protokoll hvor det heter: «Under forutsetning av at det blir fastsatt avstemningsregler overensstemmende med det forslag som nu er utarbeidet av kommisjonen til utredning av visse foreningsspørsmål er de 2 organisasjoner o. s. v.» Man burde hatt en betenkning før 16 mars og ikke etterpå. I et senere møte burde Lie ha møtt så han kunde ha tatt sine reservasjoner. Jeg var med i komitéen. Jeg har vært med en gang, den annen gang var jeg alene. På grunn av misforståelse om møtested. Det er avstemningsreglene som må påtales. Det er intet å si på at Riksmeglingsmannens myndighetsområde utvides. Men å si at man praktisk og taktisk er enig i avstemningsreglene det er sterkt sagt etter den beslutning representantskapet har tatt. Vi står overfor det å få 2 slags medlemmer ved disse regler. Ikke bare de som sitter hjemme blir kjønnsløse, men også de aktive. I en forening på 1000 medlemmer, hvis det møter 500 så må det 313 stemmer til for å avgjøre det. Møter 249 av disse like blankt er forslaget vedtatt. Tenk hvordan det vil virke! Og tenk på en ting til. Forstår man ikke at meglingsmannens forslag vil bli preget av den sannsynlighet som han legger i at forslaget blir vedtatt. Meglingsmennene kan være så bra folk de være vil, men de er ikke våre folk. Jeg vil be om å få klarlagt denne saks utvikling og håper at det må bli til lærdom for kommende sekretariatmøter.

Olaf Hindahl: Det var argumentert fra Halvard Olsen at det var nødvendig å ta disse avstemningsregler, men han sa ikke *hvorfor* nu. Men tidligere har han talt om Finnland og Tyskland og enda verre ting. I Danmark har man dette med kompetente forsamlings adgang til å foreta avstemninger på organisasjonens vegne. Men det står ikke i forslaget her. Det er riktig at det er enkle forbund i Sverige som får landsmøtets beslutning for å kunde avslutte tariffavtaler. Men hos oss finnes ikke en gang den ventil at et forbundsstyre kan vedta et forslag. Det skal etter lovforslaget bli de passive som skal avgjøre organisasjonens skjebne. De skal kunne spekulere. Man har talt om de arbeidsledige i denne forbindelse. De fikk ikke anledning til å stemme i 1931. Vi lot alle våre medlemmer stemme, men det var de i arbeide som avgjorde det allikevel. Det er et punkt man ikke er kommet inn på og det står i punkt 5:

«Finner meglingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meglingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen av om forslagene er vedtatt skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måte er slått sammen.»

I 1931 sa man at man skulde stille medlemmene mest mulig fritt. Arbeidsgiverne fastholdt at alle skulde tas samtidig. Skal vi bestemme at meglingsmannen skal avgjøre vår taktikk? Kan det ikke tenkes at man nettop vil bruke de mindre grupper til å brøite vei? De som er motstander av denne linje vil få vann på møllen og at det er Staten som skal avgjøre. Vi vet hvordan Staten er når det gjelder arbeidsledighetsforsikringen. Vi får ikke røre et komma i våre lover. Halvard Olsen er kommet i mindretall i sekretariatet, men her er et annet forum, hvor han må kunde gå med på det som her foreslåes.

Ingvald Olsen: Jeg slutter mig til Torbjørn Henriksens uttalelser om den måte sekretariatet blir innkalt. Jeg møtte i møtet 20 mars som suppleant. Jeg var straks betenkt over de avstemningsregler som formannen forela. Nygaard bad om utsettelse, men Halvard Olsen kunde ikke det. Han skulde i kommisjonens møte samme dag. Vi var enig i avtalen med N.A.F., men ikke i avstemningsreglene. Jeg spurte om det var anledning til å stemme for avtalen med N.A.F., men mot det annet. Men dertil blev det svart nei og at de to ting hørte sammen. Så det er ikke riktig av de andre som *stemte* for forslaget at de sier at de har misforstått avstemningen. Den var tydelig nok. Disse avstemningsregler kan vi selv foreta. Det kan våre landsmøter avgjøre og kanskje helst fagkongressen, så man fikk felles og ensartede avstemningsregler. Jeg må beklage at saken blev forelagt sekretariatet som den gjorde. Men jeg må også beklage at man ikke har holdt sig loven etterrettelig når det gjelder innkallelsen til sekretariatmøter. Som situasjonen har utviklet sig må man være opmerksom på at dette er organisasjonens høieste myndighet. Vi kan iallfall ikke få noget verre enn det som foreligger. Jeg er enig i sekretariatets forslag.

A. E. Gundersen: Jeg vil si som den svenske anleggsarbeider sa da han kom til og så to slåss: «Ursäktat kan jag inte få vara med.» Det er slik det synes mig her også. Man kjemper innbyrdes mot hverandre

her til skade for organisasjonen. Hvad meglingsmannens myndighetsområde angår så tror jeg ikke nogen er imot det. Sekretariatets behandling av denne sak er ikke bra. De må stå ved et standpunkt og ikke la sig diktere av andre. Sekretariatets stilling er svekket efter dette. Begår man en feil så skal man begå det i fellesskap og ikke svekke stillingen utad. Bondepartiet og andre vil selvfølgelig gjøre alt for å legge hindringer i veien for arbeiderklassen. De avstemningsregler som det her gjelder, tror jeg ikke vil ha den store betydning som man tror. Jeg tror man ser spøkelser ved høilys dag. Og legger alt for meget i dette. I Danmark er det arbeidernes regjering med tilslutning av landsorganisasjonen som har fremmet den nye lov. Jeg har en *saklig* innvending: *hvem* er det som skal stemme? Halvard Olsen sier at det skal fagorganisasjonen bestemme. Men det må bli klart og tydelig. Sekretariatet og dere andre har bragt oss til nederlag så det er sandelig godt vi har kongress i år så vi kan få et opgjør.

A. Bratvold: Det er mange problemer og saker nu som burde tilsi ledelsen å vise vei ut av uføret. Men når vi kommer her så søker man med alle midler å gjøre dette til en så stor affære. Står vi der idag at vi kan forhindre staten i å gi lovbestemmelser? Det skulde være interessant å høre den juridiske og den politiske chef gi en utredning om hvordan det går an å forhindre dette enkle punkt. Vi har hatt tilfelle hvor f. eks. Volan satt i en slik vanskelig stilling i sitt forbund at han bad sekretariatet anmode Riksmeglingsmannen om å gripe inn i en situasjon. Det er ingen grunn til å ta det på den måte som her gjort. Jeg vil si at jeg syntes høre røsten fra en grav. Forstår man ikke å holde ledelsen *nu* så får vi ikke et slikt valg mere.

Møtet hevet.

Eftermiddagsmøtet torsdag 26 april.

Dirigent: *Valdemar Nielsen.*

Protokollen fra formiddagsmøtet referertes og godkjentes uten bemerkninger.

Debatten om avstemningsreglene fortsetter.

Og man fortsatte debatten om dagsordenens punkt 3: *Forslag til endringer i Arbeidstvistloven, herunder lovfestede avstemningsregler over meglingsforslag.*

Alfred Madsen: Jeg har ikke uttalt mig om denne sak før. Jeg hadde ikke anledning til å være til stede i det første sekretariatmøte den 20 mars. Det eneste jeg har uttalt til Halvard Olsen personlig er det samme som jeg sa på det felles forbundsstyremøte, at denne sak burde sendes samarbeidskomitéen mellem sekretariatet og centralstyret. Vi vet at når det gjelder dette er det sterk dissens. Man husker da boikottloven var oppe ifjor. Det var stor strid om taktikken og det lyktes endelig å komme frem til en felles linje. Enda det den gang kanskje var langt større strid enn nu. Resultatet av den taktikk kan det twistes om, idet Peersen løp over til bondepartiet, så vi fikk en

skarpere lov. Forskjellen idag har vært den at våre folk har vært med her og stemt for dette. Ifjor stod vi ubundet. Imidlertid står vi overfor en fullbragt kjensgjerning og for sekretariatets medlemmer overfor 2—3 kjensgjerninger. Vi må vel regne med realitetsdebatt i Odelstinget. Vi får det vel ikke tilbake. Jeg tror også at det er Halvard Olsens subjektive syn at det beste var å bli kvitt Statens inngrep. Men saken har også en taktisk og praktisk side. Og der må man se objektivt og ikke subjektivt. Jeg tror flertallet i Odelstinget og Lagtinget vil ha gjennomført en lov her nu selv om representantskapet uttaler sig mot den. Spørsmålet er da hvordan vi skal forholde oss. Disse lovregler bør vi foreslå utsatt eller med andre ord ikke tatt under behandling av inneværende Storting. Når vi gjør det er det fordi vi vil se dette i forbindelse med andre lover. Vi har tidligere opptatt en rekke forslag til endringer i Arbeidstvistloven. Dette vil vel av Regjeringen bli sendt kommisjonen, og da bør det skje sammenhengende og samlet. Arbeidstvistloven og boikottloven trenger en slik samlet behandling. Den tanke Wold er inne på i sitt forslag tror jeg er riktig, at organisasjonen får mer bestemthet og ensartethet for den slags i lovene. Men et slikt utsettelsesforslag eller tilbakesendelsesforslag blir antagelig forkastet. Da blir man nødt til å gå til realitetsbehandling. Da går jeg ut fra at vi må være med på styrkelsen av Riksmeglingsmannens stilling og videre at det må gå an å stemme for at meglingsmannen kan gripe inn før opsigelse foreligger. Så blir det avstemningsreglene. Hvis vi da skal stemme mot enhver avstemningsregel, kan vi risikere å få skarpere bestemmelser. Da kan vi risikere at de uorganiserte får stemmerett og vi kan risikere at de arbeidsløse ikke får stemme. Vi kan komme i en tvangssituasjon. Steen og Olsen har vært i en slik tvangssituasjon. Hvis de ikke hadde gått med på disse avstemningsregler vilde man fått andre og mer uantagelige.

Martin Wold: La mig først få påpeke behandlingen av denne sak og som har gjort at vi befinner oss i denne indre strid. Og det kommer av sekretariatet. La oss si at det er undskyldelig. Vi har jo hørt at sekretariatets medlemmer ikke har forstått voteringen i møtet den 20 mars. Men det har iallfall skapt vanskeligheter. Det vil bli de fagorganiserte medlemmers opfatning også når det blir kjent. Jeg har diskutert saken i samorganisasjonen på Hedemark. Vi var klar over at vi ikke kunde underskrive mange av de ting som stod i Arbeidstvistloven. Men jeg har forstått at alle var enige om en forbedring av de nuværende bestemmelser for Riksmeglingsmannen, særlig når det gjelder visse grupper. Anderledes stiller det sig med bestemte avstemningsregler over et meglingsforslag og tariffavtale. Der har vi hovedspørsmålet. Vi gir ikke de passive en uinnskrenket rett, men en avgjørende innflytelse. Men vi erkjenner samtidig at hos oss er de reglene vi nu har, ikke tilfredsstillende. Helt ensartede regler kan man ikks få, men vi bør se å få bedre regler. Det vil ikke være umulig på landsmøtene å få gjennomført det. Det er henstillet til mig å frafalle første punkt i forslaget, men jeg finner ikke grunn til det, da selv de aktive i samarbeidskomitéen har talt i den retning. Madsen har

tydelig sagt at det ingen utsikt er til å få saken tilbake. Skulde vi da stanse op ved det og bare demonstrere? Vilde det ikke være mer forsvarlig at vi tilråder våre stortingsmenn å stemme for utvidelse av meglingsinstitusjonen; men mot avstemningsreglene ut fra punkt 2 i mitt forslag. Med sekretariatets forslag vil en gruppe av kommunister kunne utnytte den situasjon med fortolkninger. Det kan iallfall med letthet bli misforstått. Jeg tar ikke forslaget tilbake, men det kan gjerne sammen med andre forslag oversendes en komité.

Strek og dog ikke strek.

Dirigenten foreslo nu strek for debatten.

Halvard Olsen: Jeg synes ikke det er riktig å sette strek her. Det er en slik viktig sak for den faglige som den politiske organisasjon at den må helt igjennem diskuteres.

Dirigenten: Da lar vi det utstå.

Ludvik Buland: Til realiteten har jeg ikke meget å si. Saken er så debattert i formiddag at noget nytt ikke kan fremkomme. Jeg har derimot også vært med i et par sekretariatmøter å behandle denne sak. Det foreligger to meget vesentlige sider ved denne sak. Den ene er den prinsipielle side til avstemningsreglene. Det annet er selve behandlingsmåten ved denne sak. Det er klart at ingen er uenig i at staten ikke skal gripe inn i fagorganisasjonens virksomhet. Imidlertid har jeg forstått av enkelte her at man mener vi hermed har gitt myndighetene en sterk innrømmelse. Jeg mener det er et ganske tannløst forslag dette med avstemningsreglene. Men saken er den at spørsmålet er penslet slik over at vi ikke er herrer over det. Det er naturlig da at vi stakk fingeren i jorden og avgjorde hvor vi stod. Og der var Madsen inne på realiteten. Det var et *kompromiss*. Hadde ikke våre folk gått med på det, vilde kommisjonen gått videre og foreslått avstemning under politi- og lensmannskontroll. Det var forholdet. I fagforeningene benyttes ofte denne avstemningsmåte, som her er foreslått. Jeg deler i store trekk Landsorganisasjonens formanns synsmåte i den foreliggende situasjon. Men det var behandlingsmåten. Det er ikke bare den juridiske konsulent som får liten tid til å gjennomgå sakene. Men også sekretariatets medlemmer. Vi blev innkalt med kort varsel og jeg hadde inntrykk av at formannen vilde ha det avgjort før han gikk i kommisjonens møte. Og vi hadde da intet annet å gjøre enn å vedta dette. Det var en konklusjon. Sekretariatet må i god tro gå ut fra — når det ikke foreligger nogen reservasjoner, at man kan rette sig efter det som blir fremlagt. Halvard Olsen og Steen har arbeidet lojalt. Men man bør se på sekretariatets innstilling. Det forbauser mig at Landsorganisasjonens formann senere blev sittende i mindretall.

Stortingsmann Steen: Det har alltid vært mig imot å kripe i skjul. Kanskje det er en feil ved mig. Men det er nu engang min natur. Jeg hadde den tro at det var i overensstemmelse med Landsorganisasjonens høyeste myndighet, når den protokoll forelå av 16 mars. Jern- og Metallarbeiderforbundets formann opplyste under det felles forbundsstyremøte at de hadde bestemte regler for avstemning. Om det foreliggende

forslags utsettelse har jeg intet imot, hvis man kan garantere mig at vi får det til. Men vi må nu få klar beskjed.

I. B. Aase: Det er naturligvis en beklagelig affære vi her er kommet op i. Det er riktig at kritikken ikke bare kan rettes mot Landsorganisasjonens formann; men mot sekretariatet som behandlet saken som det gjorde. Det jeg vil sette fingeren på er at denne kommisjonsarbeide skal fortsette. Spørsmålet er da hvordan det videre skal skje. Om man slik skal få det i stykkevis den hele tid. Valgsresultatet var et utpreget resultat mot alle de mange arbeiderfiendtlige lover vi har fått i de senere år. Etter at de borgerlige begynte med lovforslag mot fagorganisasjonen så har organisasjonen alltid gått imot slike inngrep og parolene er blitt utsendt av Landsorganisasjonen. Man skulde derav ha rett til å utlede at den ledelse som sitter idag vil ha samme opfatning. Hva betyr ikke dette forslag? En ytterligere rett for samfundet til å gripe inn i fagorganisasjonens arbeide. Se Sten-, jord- og cementarbeidernes forening med 3400 medlemmer. Det almindelige fremmøte er 10 pct. og det ansees for godt fremmøte. Regner man f. eks. med 25 pct. så skulde det tilsvare 850 medlemmer. Foreligger der et forslag til megling så kan disse 850, hvis avstemningsreglene utvides til alle medlemmer, gå hjem og legge sig. Av de 3400 er det bare en brøkdel som er de aktive og som går op i sakene og arbeidet. I 1931 mødte der frem 1700, altså omtrent 50 pct. av medlemmene. Vi har alltid praktisert at flertallet var nok. Men med den nye lov blir det helt anderledes. For å få et forslag forkastet må det være 65 pct. av disse 50 pct. medlemmer som må stemme, med andre ord 1105 medlemmer av 1700. Det skulde tilsi at vi skulde stemme mot ikke bare i kommisjonen, men vi bør reise en landsagittasjon mot det. Sekretariatet er imidlertid sterkt å klandre og bør være flau.

Valdemar Nielsen: Alle er sikkert enige i at det er en uheldig situasjon vi er oppe i, og jeg tror at hvis Trygve Lie hadde hatt sitt standpunkt så klart den 16. mars som nu senere, så vilde stillingen nu vært anderledes. Man legger i almindelighet stor vekt på det den juridiske konsulent uttaler. Helt fra første dag har jeg vært imot disse avstemningsregler. All den stund vi i vår agittasjon alltid går inn for demokrati. Vi hevder det overfor motparten og vi må også hevde det innad. Medlemmene må ha den sikkerhet at de vet at det er dem som har avgjørelsen og med almindelig flertall. Det er her vi mener at våre representanter har vært med å gjort et inngrep i det som vi hittil har kalt hellig. Dette skulde være klart for alle som har syslet med fagorganisasjon, at det vil de fagorganiserte reise sig imot. Slik som spørsmålet nu foreligger er det et stort spørsmål. Det er antydning en redaksjonskomité og det er vel den riktige løsning.

Trygve Lie: Det er ikke riktig at man beskylder mig i et så stort spørsmål som dette. Det er jeg som har formet Landsorganisasjonens brev av 1925 og vi har også uttrykt vår glede over at venstre regjeringen uttok avstemningsreglene. Jeg for min del har alltid forfektet det samme. Jeg sa at jeg den 16. blev beordret til å møte. Til overenskomsten med N. A. F. og protokollen var jeg ikke uenig. Men man hadde ikke da avstemningsreglene. Men det blev sagt at det vilde bli de dan-

ske regler. Jeg sa at jeg ikke ønsket å underskrive denne protokoll, da jeg mente at det var et kommisjonsmøte. Imidlertid er jeg dypt uenig med Madsen. Vi kan få den utsatt på de premisser som ligger i Wolds forslag. Men blir situasjonen at man ikke får den utsatt så må vi stemme mot det.

Halvard Olsen: Jeg synes man har lagt det litt forvrengt an. Jeg sikter til Trygve Lie og Tranmøls innlegg. Det kunde være fristende å gå inn på det tyske og østerrikske forhold. Man har sagt vi er på den linje som har ført til forholdene i Tyskland og Østerrike. Men man har ikke nevnt de andre steder. Man har ikke nevnt den samme kamp i andre land. Man sier bare at man gikk for Hindenburg og så fikk man Hitler og senere begge to. Hvorfor ikke nevne Finnland, Ungarn, Randstatene og Polen? Hvorfor bare Østerrike og Tyskland? Nu vil jeg si at det kan vel ikke bebreides de østerrikske arbeidere at de satte noget inn i motsetning til de tyske. Hva har vi å sette inn mot fascismen? Hva har partiet og fagorganisasjonen å sette inn mot fascismens fremrykning her i landet? Jeg kjenner ingen mulighet for å rykke imot fascismen alene ved den innflytelse vi har i den politiske bevegelse i parlamentet. Mere vil jeg ikke gå inn på den debatt. Vi må se på saken som den foreligger hos oss etter våre forhold. Til Lie. Han mener at hans reservasjon ligger i at han ikke underskrev protokollen. Der kan jeg bare uttale at vi blev enige om at det var nok når den blev undertegnet av Paal Berg og de 2 hovedorganisasjoners formenn. Lie hadde hel og full kjennskap til hvad avstemningsreglene vilde gå ut på. Han hadde tidligere gjennomgått det danske forslag og det blev sagt i kommisjonen at det vilde bli utformet efter disse. Det som det var gjort reservasjon mot var at Lie mente vi skulde kjøpslå. Vi skulde ikke gå inn for avstemningsreglene før vi fikk noget igjen. Vi har sagt det i vår fremstilling i bilaget til proposisjonen:

«Fagorganisasjonen har ved tidligere anledning tilkjennegitt sin opfatning når det gjelder lovregler for avstemning i arbeidskonflikter. Man har sett det som et inngrep i den rett som fagorganisasjonen har hatt til selv å bestemme og avgjøre sine saker. Derfor har man prinsipielt vært motstander av lovgivning på området.

Dessuten har man ment, at de avstemninger som anvendes innen fagorganisasjonen, var helt betryggende og gav et fullgyldig uttrykk for medlemmenes opfatning i de forskjellige situasjoner, så nogen grunn til for samfundet å gripe inn med lovregler ikke var nødvendig.»

Men vi hadde risikert å få avstemningsregler efter det Øvergård-ske forslag. Derfor fant jeg at det var bedre å få regler hvorved vi selv kunde være herrer over saken. Man sier at vi har brutt tidligere representantskapsbeslutninger. Nei. Vi har ikke brutt det. Det var nettop derfor jeg bad Trygve Lie fremme forslag til forandringer i Arbeidstvistloven til samarbeidskomitéen. Vi har behandlet saken organisasjonsmessig. Men det innrømmer jeg var feil gjort. Men som Lie sa at det var en feil at avtalen ikke blev forelagt samarbeidskomitéen og dermed centralstyret og sekretariatet. Når det gjelder en tariffavtale har vi ingen annen myndighet enn sekretariatet. Jeg har alltid når det gjaldt saker av politisk betydning forelagt sakene i samarbeidskomitéen.

téen. Her foreligger et par paragrafer til antisipert behandling. Det foreligger ikke noget annet og vi har ikke gjennomgått noget annet av Arbeidstvistloven. Det kunde være fristende når man nu taler om organisasjonsmessig behandling, og nevne om konflikten i 1931 og det regjeringsskifte som da fant sted. Da man fikk feldt en venstreregjering. Midt under en alvorlig konflikt gikk man til det, uten at fagorganisasjonen blev hørt og heller ikke centralstyret. Og som igjen førte til den tukthuslovgivning vi fikk. Det regjeringsskifte førte til at vi fikk 3 måneder lenger arbeidskonflikt og minst 3 pct. mer i lønnsreduksjon. Når man taler om organisasjonsmessig behandling, så skal man ikke tale om at Landsorganisasjonen ikke behandler det organisasjonsmessig, når man ser partiets fremgangsmåte. Jeg vil ikke hermed tilkjennegi nogen signaler. Vi skal ta saken rolig og se sannheten i øinene og *si* sannheten. Jeg vil nevne et eksempel. Vi har i alle år vært imot voldgift. Vi hadde en meierikonflikt i Porsgrunn, hvor man godtok voldgift og med partiets formann som voldgiftsdommer. Jeg sier det ikke for å kritisere. Vi har videre tilkjennegitt det overfor Randsfjordkonflikten, at vi har avveket fra det prinsipielle standpunkt. Man taler om den revolusjonære linje. Det er en *reaksjonar* linje. Man kan gå inn på den linje og gjøre Landsorganisasjonen til et statistisk byrå, et juridisk kontor, og så dukker man under jorden med illegal virksomhet. Men den vei vil ikke jeg gå.

Tidsbegrensning og strek forkastet.

Dirigenten foreslo strek og tidsbegrensning til 5 og 2 minutter.

A. E. Gundersen: Saken er så alvorlig at det bør vi ikke gjøre.

Ambrosius Olsen: Det er nevnt redaksjonskomité. Kunde ikke den nedsettes og debatten avbrytes til innstillingen kom derfra?

Strek blev forkastet.

Sandvold og Råen talte mot tidsbegrensning.

Voting: Tidsbegrensning blev forkastet.

Ambrosius Olsen: Det var nevnt redaksjonskomité. Kunde ikke den bli nedsatt nu? Og så debatten avbrytes inntil redaksjonskomitéens forslag forelå?

Strek blev forkastet.

Sandvold og Råen talte mot tidsbegrensning.

Voting: Dirigentens forslag om 5 og 2 minutters taletid blev forkastet.

Redaksjonskomité nedsettes.

Ambrosius Olsen: Vi har nu hørt den samlede ledelse ha ordet. Jeg vil si at saken og behandlingen her viser tilfeldighet. Men det er bedrøvelig å se at vi skal ha den slags. Her er tilfeldigheter og misforståelser til stede. Men jeg mener at dette forslag er et skritt inn på veien til borgfred og det kan igjen bringe forvirring og motløshet. Jeg tror det hadde vært bedre om ledelsen her inne hadde drøftet tingene ute i verden og kommet frem til enighet i steden for å ha dette rot. Jeg vil foreslå at det nedsettes en redaksjonskomité.

Voting: Redaksjonskomité blev enstemmig besluttet nedsatt.

Til redaksjonskomité valgtes: Halvard Olsen, Wold, Hedmark, Aune, Trondheim, Trygve Lie og Elias Volan.

Halvard Olsen: Jeg mener at representantskapet ikke skal ta sekretariatmedlemmer. Man bør velge denne redaksjonskomité blandt representantskapets medlemmer.

Debatten om denne sak blev nu avbrutt i påvente av redaksjonskomitéens innstilling.

6-timers dagen.

Ifølge tidligere vedtak under dagsordenen var det gitt anledning til under punkt 2 også å komme inn på 6 timers dagen. Denne sak blev nu optatt til behandling.

Redaksjonskomitéen foreslo:

«Kongressen i 1931 besluttet at organisasjonene ved tariffoppgjøret skulde gå inn for 7 timers dag og 6 timers skift som middel i kampen mot arbeidsledigheten.

På grunn av den fortsatte og økede arbeidsledighet og nye bedriftsinnskrenkninger vil representantskapet, idet det understreker kongressens beslutninger av 1931, uttale: At bak kongressens beslutning om 6 timers dag og skift står idag den samlede norske fagbevegelse. Representantskapet vil enn videre uttale: At i alle virksomheter hvor spørsmålet om bedriftsinnskrenkninger opstår eller hvor arbeidsløsheten er særlig stor må fagorganisasjonen sette spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden til 6 timers dag og som det viktigste krav som i nogen grad kan bøte på den voksende arbeidsløshet.

Representantskapet henstiller til sekretariatet og forbundene ved forhandlinger med arbeidsgiverne å søke opnådd en tilfredsstillende ordning.»

Voting: Redaksjonskomitéens forslag blev uten debatt enstemmig vedtatt.

Punkt 5 B: Eventuelt. — Boikott av tyske varer.

Efter tidligere beslutning under dagsordenens vedtagelse var besluttet opsatt et punkt 5, hvorunder skulde behandles tidspunktet for kongressen og boikotten av tyske varer. Man gikk nu over til behandling av punkt 5 b: *Boikott av tyske varer.*

Olaf Abrahamsen: Som man vet blev der i siste representantskapsmøte vedtatt en del benkeforslag i denne sak. Jeg var selvfølgelig helt enig i beslutningene, men det viste sig senere at det var vanskelig å praktisere beslutningene. Det gjelder da først og fremst den tyske film. Vi fikk der en fortolkning av sekretariatet om at den film som skulde boikottes gjaldt film som var kontrahert *etter* representantskapets beslutning. Men hvordan kan man få det kontrollert? Vi har videre et spørsmål som jeg gjerne vil ha stilt redaktør Tranmæl om hvordan arbeiderpressen skal optre overfor den tyske film som annonserer. Jeg vil derfor foreslå:

«I anledning siste representantskapsmøtes beslutning om boikott av tysk film, og sekretariatets samme fortolkning av denne beslutning, pålegger representantskapet sekretariatet, til enhver tid å holde de fagorganiserte underrettet om hvilke tyske filmer der er boikottet.»

Næste punkt var forbudet mot å kunne delta i konkurranser hvor tyskere deltar. Selve idrettsspørsmålet må undersøkes så vi ikke har denslags haltende beslutninger i fremtiden. Første fagkongress må her ta klart standpunkt. Men den sak må forberedes først og jeg tror det er modent nu å behandle den rundt i fagforeningene. Jeg vil i den anledning foreslå:

«For at sekretariatet til den forestående fagkongress kan fremkomme med forslag angående fagorganisasjonens stillingtagen til hvorvidt der for fremtiden skal være anledning for fagorganiserte å stå som medlemmer av borgerlige idrettsorganisasjoner, utsendes spørsmålet til forbundene, samorganisasjonene og de enkelte avdelinger til uttalelse.»

A. E. Gundersen: Det var mitt forslag om ikke å se på tyske film. Jeg hadde dengang nettop vært på en internasjonal kongress, hvor det samme var besluttet og senere i et fagforbund her i landet. Forslaget blev da også enstemmig vedtatt av representantskapet; men jeg blev etterpå sterkt kritisert av partifeller. Men det kunde man jo ha sagt fra om den gang. Etter at representantskapsmøtet var holdt blev jeg meddelt at jeg sammen med Torp og Lie skulde behandle dette med filmen. Det blev da sagt fra at de filmer som var kjøpt på forhånd, før representantskapets møte, var undtatt fra boikotten. Man vilde ellers risikere store erstatningsansvar. Det var Hitler-filmen som skulde boikottes; den film som blir produsert i Tyskland under de nuværende forhold. Vi har bare hatt et møte derom. Nu er det forhold kommet til at partipressen rundt omkring vil tape på dette. Hvordan den ting kan løses vet jeg ikke. Det er selvsagt vanskeligheter til stede her; men det er det med alle ting. Hensikten er opnådd ved at man ikke går og ser på tysk film. Men her ser man altså at det er stor betenkeligheter når man kommer inn på andre områder innen arbeiderklassen enn fagorganisasjonen.

Ordstyreren: Sekretariatet besluttet den 6 februar:

- «1. Boikotten omfatter selvfølgelig ikke tysk film som er forbudt av den nuværende Hitler-regjering i Tyskland.
 2. Boikotten omfatter heller ikke film fra andre land enn Tyskland, f. eks. Østerrike, Sveits, Tsjekkoslovakia etc., selv om filmen er optatt i tysk sprog.
 3. Boikotten omfatter ikke tysk film som norsk firma har inngått kontrakt om før boikotten blev besluttet av representantskapet.
- Twist herom blir i tilfelle å forelegge å avgjøre av sekretariatet.»

Ordstyreren: Jeg vil foreslå at Abrahamsens forslag for filmens vedkommende oversendes sekretariatet. Med hensyn til Abrahamsens forslag 2 om idretten vil jeg foreslå også det oversendt sekretariatet. Til

Landsorganisasjonens kongress har enhver avdeling rett og anledning til å sende forslag og det vil da komme på dagsorden og foreningene får derved anledning til å behandle den sak og ta standpunkt.

John Johnsen: Dette forslag av A. E. Gundersen sist om å blokere tysk film var overraskende og det var rart at en så forsiktig mann som A. E. Gundersen kom med det. Kinobestyrerne har hatt store vanskeligheter av denne grunn. De har kontrakter på film i Tyskland for 3 år og de har kontrakter på film som ennå ikke er optatt. Derfor burde kontrollen med dette ikke bare overlates til foreningene; men sekretariatet burde utsende retningslinjer.

Olaf Kregnes: Representantskapets beslutning var at vi skulde stanse tysk film. Vi har fått mange henvendelser om hvilken film det gjelder. Vi spurte sekretariatet; men fikk bare svar om at en komité var nedsatt. Det blir man ikke klok av. Sekretariatet må utarbeide retningslinjer. Med hensyn til idretten mener jeg den sak ikke må begraves. Men at det må pålegges sekretariatet å utarbeide innstilling herom, så den kan bli behandlet i organisasjonene. Dessuten vil jeg peke på at man også må drøfte om det er flere ting med hensyn til tyske varer som må boikottes. Jeg tenker i så måte på cementen; det importeres for mange penger i tysk cement.

Omar Gjestebø: Til tross for at jeg er med i A. I. F. og var enig i forrige representantskaps beslutning så vil jeg advare mot dette forslag da jeg ikke tror at det ennå kan settes ut i livet. Det har vist sig senere at vi ikke engang har kunnet hindre konkurranser med tyske idrettsmenn. Skulde man forberede dette til fagkongressen så vil man risikere å måtte gå imot det, da idrettsforbundet ikke er sterkt nok ennå. Ungdomsfylkingens landsmøte har vedtatt sterke pålegg; men det har ikke vært gjennomførbart. A. I. F. er best tjent med at dette løses ved forbundets egen hjelp. Man styrker iallfall ikke arbeideridretten ved denslags tvangsbeslutninger. Og ennå verre vil det være når vi ikke maktet å gjennomføre det. Jeg vil anbefale at man stiller den sak i bero. Jeg vil uttale at man bør vente til de nye lag av befolkningen som vi holder på med å organisere, kommer helt og fullt med. Vi må ikke møte disse med så mange ting at vi mister det lille tak vi får ved å få de inn i fagorganisasjonen.

Erling Martinsen: Jeg er ikke av dem som har sett tysk film siden beslutningen om boikott kom. Men vi ser at arbeiderpressen anbefaler og kritiserer tysk film i sine spalter akkurat som den gjør med all annen film. Det er vanskelig å skille mellom forretning og presse. Også når det gjelder arbeiderpressen. Vi så at f. eks. Høyers Stomatol var reklamert i selve «Arbeiderbladet»s valgnummer. En bedrift hvor der ingen organiserte er. Denslags vill-leder de almindelige fagforeningsmedlemmer. Jeg vil henstille til Abrahamsen også å ta med sporten, boikott av den når tyske idrettsmenn deltar.

A. E. Gundersen: Berg i Skien hadde jo talt i en forening om film og hvor han gikk imot denne beslutning. Det var også gjentatt i «Aftenposten». Jeg vet ikke om referatet er riktig; men det har nu stått der og ikke vært gjendrevet. Boikotten virker på Tyskland og det kommer også frem i den nazistiske presse. Selv der blev det

fremholdt at de nordiske land som *var* store kjøpere før; *nu* ikke var det lenger. Når resultatet er blitt det tror jeg det meget skyldes kjøbmennene som ikke vil ha vanskeligheter og derfor inntar andre varer i sine forretninger enn tidligere.

Olaf Abrahamsen: Det går an her i byen og velge hvilken kino man vil gå på. Men ikke utover landet, hvor man har en eneste kino, som ofte også er den eneste adspredelse man har fra hverdagen. Det går derfor ikk an å behandle dette ut fra Oslo-forhold. Sekretariatet må gi oppgavene over hvilke filmer, som er omfattet av boikotten.

Hans Fladeby: Det er intet foregrepet ved å vedta Abrahamsens forslag; for sekretariatet vil selvsagt sette sig i forbindelse med A. I. F. og høre om tidspunktet er inne til dette. Men når man taler om idretten så er det beklagelig å se at selv et fagblad reklamerer om en borgerlig idrettsmann når han er mester på et eller annet område. Det er også beklagelig at representantskapsmedlemmer ikke kan få sine barn vekk fra den borgerlige idrett. Med hensyn til boikott av tysk film og varer så må man være opmerksom på at det er et tveegget sverd. Det er ikke så liketil og kanskje mest med film. Jeg tror at den beslutning som er fattet har gjort sin misjon. Den beslutning virker.

Dirigenten: Når sekretariatets beslutning går ut på at den film som er kontrahert tidligere er undtatt, så er jo det ikke noget å le av i fagforeningsmøtene. Det er en realitet. Med hensyn til Abrahamsens annet forslag er det klart at sekretariatet vil utarbeide innstilling. Det er ikke for å begrave det at forslaget oversendes sekretariatet.

Voting: Forslaget om tysk film besluttet oversendt sekretariatet mot 2 stemmer.

Forslaget om arbeideridretten og fagorganisasjonen besluttet enstemmig oversendt sekretariatet.

Redaksjonskomitéens innstilling ang. lov om arbeidstvister og lovfestede avstemningsregler.

Redaksjonskomitéens innstilling angående forandringer i lov om arbeidstvister og fagorganisasjonens stilling til lovfestede avstemningsregler over meglingsforslag forelå nu. Komitéen innstilte:

1. Landsorganisasjonens representantskap krever at det foreliggende forslag til forandringer i lov om arbeidstvister av 5 mai 1927 (Ot. prp. nr. 31—1934) ikke blir tatt op til realitetsbehandling av innværende Storting. Forslaget kreves tilbakesendt kommisjonen til utredning av visse foreningsspørsmål m. v., slik at fagorganisasjonen gis anledning til å se kommisjonens forslag og departementets stilling til arbeidstvistloven i sin helhet og i sammenheng.

2. Skulde Stortinget finne å måtte behandle saken tross fagorganisasjonens krav om å få anledning til å se hele kommisjonens arbeide i sammenheng tilråder representantskapet partiets stortingsgruppe å stemme mot de foreslåtte avstemningsregler.

3. Sekretariatet utarbeider og forelegger for førstkommende kongress forslag til felles regler for behandling og avstemning over tariff-forslag.

Voting: Redaksjonskomitéens forslag blev uten debatt enstemmig vedtatt.

Protokollen fra dagens møte besluttet det å overlate sekretariatet å godkjenne.

Avslutning.

Elias Volan: Jeg vil da til slutt be representantene, særlig de utenbys fra om å ta med hjem en hilsen til arbeidskameratene. Representantskapet har særlig hatt en vanskelig sak; men representantskapet har vist at også i dette lykkes det å komme til enighet og forståelse. Det vil gi styrke og tillit innad som utad. Jeg vil be representantene om å sørge for å skape ro i fagforeningene om den sak. Takk for fremmøtet og vel hjem. (Bifall). Klokken var 19 da klubben falt.

Representantskapets beslutninger.

Tegning av andeler i Youngsgaten 11.

«1. Landsorganisasjonen går inn som andelshaver i et selskap som overtar eiendommen. Landsorganisasjonen tegner andel for kr. 50 000 — femti tusen kroner.

2. Sekretariatet henstiller til De samvirkende Fagforeninger å søke leiekontrakt for automaten sluttet for 5 år, med rett til for bryggeriet å fornye kontrakten ytterligere 5 år forsåvidt nybygging ikke skal finne sted efter 5 års forløp.

3. Sekretariatet forutsetter at man søker å skaffe forbundene lokaler i det nye hus som forutsettes bygget på tomten, slik at fagorganisasjonens administrasjon såvidt mulig kan samles i Folkets Hus.

4. Forsåvidt sekretariatet mener ikke å kunne binde 50 000 kroner av Landsorganisasjonens midler i foretagendet, søker sekretariatet et lån, stort 50 000 kroner optatt i et eller flere av forbundene mot en rente som motsvarer almindelig sparebankinnskudd.»

A. F. L. garanterer for Arbeidernes Aktietrykkeri og „Arbeiderbladet“.

1. Representantskapet bemyndiger sekretariatet til på Landsorganisasjonens vegne å garantere for et lån stort kr. 380 000 00 — tre hundre og åtti tusen kroner — til Arbeidernes Aktietrykkeri og «Arbeiderbladet».

2. Til dekning av renter og avdrag for lånet godkjenner representantskapet at sekretariatet innbetaler i vedkommende bank den faste kontingent til Arbeiderpartiets presse- og opplysningsvirksomhet.

Denne beslutning forandrer ikke de tidligere foretatte disposisjoner.

Representasjon ved arbeidskonferansen i Genève.

For å opnå en såvidt mulig ensartet optreden fra de skandinaviske landsorganisasjoners side i arbeidstidsspørsmålet og av hensyn til spørsmålets aktualitet, opnevner sekretariatet 1 representant til det forestående møte i Arbeidsbyrået. Landsorganisasjonens fremtidige stilling til byrået forelegges fagkongressen til behandling. Sekretariatets medlemmer forbeholder sig da å stå ubundet av den avgjørelse som nu treffes og som er begrunnet i den særlige situasjon man står oppe i.

Ekstrakontingent.

Med henvisning til Landsorganisasjonens økonomi og tariffoppgjøret 1935, gir representantskapet sin tilslutning til at ekstrakontingent utlignes.

Det overlates sekretariatet å fastsette tidspunktet for og størrelsen av ekstrakontingenen.

6-timersdagen.

Kongressen i 1931 besluttet at organisasjonene ved tariffoppgjøret skulde gå inn for 7 timers dag og 6 timers skift som middel i kampen mot arbeidsledigheten.

På grunn av den fortsatte og økede arbeidsledighet og nye bedriftsinnskrenkninger vil representantskapet, idet det understreker kongressens beslutninger av 1931, uttale: At bak kongressens beslutning om 6 timers dag og skift står idag den samlede norske fagbevegelse. Representantskapet vil enn videre uttale: At i alle virksomheter hvor spørsmålet om bedriftsinnskrenkninger oppstår eller hvor arbeidsløsheten er særlig stor må fagorganisasjonen sette spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden til 6 timers dag op som det viktigste krav som i nogen grad kan bøte på den voksende arbeidsløshet.

Representantskapet henstiller til sekretariatet og forbundene ved forhandlingene med arbeidsgiverne å søke oppnådd en tilfredsstillende ordning.

Lov om arbeidstvister og lovfestede avstemningsregler.

1. Landsorganisasjonens representantskap krever at det foreliggende forslag til forandringer i lov om arbeidstvister av 5 mai 1927 (Ot. prp. nr. 31—1934) ikke blir tatt op til realitetsbehandling av inneværende Storting. Forslaget kreves tilbakesendt kommisjonen til utredning av visse foreningsspørsmål m. v., slik at fagorganisasjonen gis anledning til til å se kommisjonens forslag og departementets stilling til arbeidstvistloven i sin helhet og i sammenheng.

2. Skulde Stortinget finne å måtte behandle saken tross fagorganisasjonens krav om å få anledning til å se hele kommisjonens arbeide i sammenheng tilråder representantskapet partiets stortingsgruppe å stemme mot de foreslåtte avstemningsregler.

3. Sekretariatet utarbeider og forelegger for førstkommande kongress forslag til felles regler for behandling og avstemning over tarifforslag.

Oversendt sekretariatet.

Følgende forslag blev oversendt sekretariatet til videre behandling.

«I anledning siste representantskapsmøtes beslutning om boikott av tysk film, og sekretariatets samme fortolkning av denne beslutning, pålegger representantskapet sekretariatet, til enhver tid å holde de fagorganiserte underrettet om hvilke tyske filmer som er boikottet.»

*

«For at sekretariatet til den forestående fagkongress kan fremkomme med forslag angående fagorganisasjonens stillingtagen til hvorvidt det for fremtiden skal være anledning for fagorganiserte å stå som medlemmer av borgerlige idrettsorganisasjoner, utsendes spørsmålet til forbundene, samorganisasjonene og de enkelte avdelinger til uttalelse.»

